

**JEWISH CULTURAL CENTRE
& NATIONAL LIBRARY
“KADIMAH”**

(Est. 26th December, 1911)

9 GORDON STREET, ELSTERNWICK
7 SELWYN STREET, ELSTERNWICK

67TH
ANNUAL REPORT
AND
BALANCE SHEET

FROM 1st JANUARY 1978 TO 31st DECEMBER 1978

MELBOURNE, AUSTRALIA

APRIL 1979

ANNOUNCEMENTS:

1. The "Hazomir" Choir is rehearsing every Tuesday, 8 p.m. at the Communal Hall, Toorak Synagogue.
2. Read and subscribe to the "Melbourne Chronicle". Subscription fee — \$6.00 per year.
3. The Chess Club is open every Saturday and Sunday from 2 p.m. New players welcome.
4. Yiddish hour on 3EA (1122): Sunday morning, 10.30-11 — Yasha Sher. — Music, request programme and humour.

Monday, 5.30-6.00 p.m. — Youth programme, Yiddish songs and Yiddish lesson.

Wednesday morning, 11-11.30 — broadcast for schools and kindergartens.

Friday, 4.30-5.00 p.m. — Pinie Ringelblum — Political and cultural news, interviews and music.

JEWISH CULTURAL CENTRE
AND NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"
MELBOURNE

MANAGEMENT FOR THE YEAR 1978

President: Mr. B. WIENER

Immediate Past President: Mr. S. GOLDSTEIN

Vice-Presidents: Mr. J. ORBACH, Mr. I. M. LEWIN

Hon. Secretary: Mr. P. RINGELBLUM

Hon. Treasurer: Mr. P. KRYSTAL

Assistant Hon. Treasurer: Mrs. H. ROSENBAUM

Chairman of Cultural Sub-Committee: Mr. J. SHER

Chairman of Editorial Sub-Committee: Mr. M. AJZENBUD

Chairman of Library Sub-Committee: Mr. W. JABLONSKI

Chairman of the Control Sub-Committee: Mr. H. BROWN

Mrs. H. BACHRACH

Mr. S. WOLSKI

Mr. S. BURSTIN

Mrs. R. LEWITA

Mr. J. GETLER

Mr. C. BORENSTEIN

Mrs. R. BUTT

Mr. M. TOPIOL

Mrs. L. GOTLIB

Mr. M. RABINOWICZ

Hon. Solicitor: Mr. S. WOLSKI, LL.B.

Secretary: Mrs. I. WARSZAWSKI

Librarian: Mr. J. KESSLER

Manager: S. TIGEL

VARIOUS COMMITTEES

Cultural Sub-Committee:

J. Sher — Chairman
I. M. Lewin
I. Kahn
R. Lewita
P. Ringelblum
S. Burstin
H. Brown
J. Getler
H. Bachrach
D. Burstin
H. Nusbaum
M. Ajzenbud
S. Goldstein

Library Sub-Committee:

W. Jablonski — chairman
I. M. Lewin
J. Orbach
L. Gotlib
M. Topiol
M. Rabinowicz

Journal Sub-Committee:

M. Ajzenbud — Chairman
J. Orbach
I. M. Lewin
S. Burstin
P. Ringelblum
Dr. S. Liberman, Editor,
'Melbourne Chronicle'

Control Sub-Committee:

H. Brown — chairman
J. Sher
J. Orbach
H. Rosenbaum
R. But

Radio Sub-Committee:

I. M. Lewin — Chairman
J. Sher — Speaker
P. Ringelblum — Speaker
I. Kahn
H. Burstin
H. Nusbaum
J. Getler
M. Ajzenbud
P. Krystal

House Sub-Committee:

H. Rosenbaum — Chairman
R. Lewita
M. Rabinowicz
R. But
M. Topiol
W. Jablonski

Finance Sub-Committee:

P. Krystal — Chairman
H. Rosenbaum
R. But
M. Rabinowicz
C. Borenstein

66th ANNUAL REPORT

During the span of this past year, which our report embraces, many important events have taken place in Jewish life.

For the first time since the foundation of the State of Israel, the hope for peace between Israel and Egypt seemed attainable in the near future. Let us hope that peace will be achieved during this current year.

During this past year an important chapter in the history of Yiddish language, Yiddish culture and literature has been written. The Swedish Academy had bestowed upon us its highest mark of recognition in the field of literature, by awarding the Nobel Prize for the year 1978 to the Yiddish writer and novelist Isaac Bashevis-Singer. The radio and television stations all over the world expressed their praise for Yiddish language and literature. Also here in Australia this important event heightened the prestige of Yiddish, reviving a great interest for Yiddish among all segments of the population, in particular amongst the members of the Jewish community in Melbourne.

During these last years we have witnessed a heightened interest for all things Yiddish, in particular the Yiddish language and for the creative expressions of it, amongst the younger people.

The first meeting of the World Bureau for Yiddish and Jewish Culture in Jerusalem heard reports from various countries as well as from Israel about a rising of Yiddish-awareness and about livening up Yiddish activities in these countries.

As one of the five Vice-Presidents of the World Bureau was elected the President of the Kadimah, Mr. B. Wiener.

The Yiddish radio programmes in Melbourne have doubled the time of their emissions. One of them is being conducted by Mr. P. Ringleblum on Fridays, while the other by Mr. Yasha Sher on Sundays. These programmes of outstanding quality are being appreciated and enjoyed by a great number of listeners.

The report for the year 1978 of the activities of Kadimah Committee embraces a time of productive and fruitful work in all fields of our endeavours. During that year we have also expanded our work in new directions. This year we

have for the first time organised a great Festival of Jewish Culture within the framework of the general Moomba Festival in Melbourne. Masses of people came to listen to Yiddish songs, watch Jewish dances performed by various youth groups and soloists, and in general to enjoy the relaxed Yiddish-folksy atmosphere. This marked the beginning of the regular Folk Festivals which we intend to introduce into the life of the Jewish community in Melbourne.

During that past year we have continued with our normal cultural activities. As usual we invited distinguished visitors from overseas who with their talents and knowledge in various fields have enriched the cultural life of Yiddish Melbourne. Thus we took upon ourselves the tremendous task of bringing over the Yiddish Folk-ensemble "Anachnu Khan" from Israel. A group of 100 performers, singers, dancers, musicians, who perform in Yiddish in Israel and have visited the U.S.A., Canada and Mexico, have arrived to delight us with their art. They have contributed to the popularisation of the Yiddish language among the broader masses of our population and added a great deal to our prestige. The success of "Anachnu Kan" filled us with pride, because it was in a way our success.

Along with the Sholem Aleichem School we invited Prof. Arthur Lermer, from Montreal, Canada, for a second visit. He appeared with a series of lectures at the Kadimah. He spoke on Jewish problems, Yiddish literature and economics. With his stimulating lectures, Prof Lermer was also very active in helping with the appeal for the Sholem Aleichem School, and contributed to its success thanks to his appearances at many evenings and gatherings organised for that purpose. He appeared also at various institutions, and met with youth groups.

The Ghetto fighter Wladka Meed (from New York) was the guest speaker at the Commemoration of the Warsaw Ghetto Uprising. She also lectured at the Kadimah and spoke to various organisations, institutions, like for the children at the Mount Scopus College, or the organisation of the Survivors of the Nazi Camps. Her visit was organised by the Kadimah along with the Jewish Board of Deputies and other organisations.

The actors Zenia Kessler and Shura Greenhouse gave a

few appearances at the Kadimah with their Word Concerts of Yiddish song and poetry recitations.

At the end of May the Israeli artists, Shmuel Atzman and Leah Shlanger visited Melbourne with the comedy "The Heavenly Bed" which had three performances. They also gave three Word Concerts, "My Land's Birthday", and two concerts in Hebrew; and also in collaboration with the David Herman ensemble the play "Motke Ganev".

All in all 74 cultural events took place at the hall of the Kadimah during that past year. Worthwhile mentioning is also the evening devoted to the commemoration of the 100th birthday of the Folk-poet M. Gebirtig, and the evening marking up 40 years after the "Krystal Night".

We also participated in the exhibition devoted to the Holocaust, which took place at the Kadimah. And for the second time we organised an art exhibition at our hall, which was a great success. There were 37 participants with 160 exhibits represented. A great number of people visited the exhibition. Consequently we intend to organise such exhibitions every year in the future.

During the last year we have given the Jewish population of Melbourne the opportunity of seeing Yiddish films at our cinema. We have also acquired a number of new films.

"Di Melbourne Bletter" (Melbourne Chronicle) has had a successful year, gaining in prestige thanks to the fact that the magazine is continuously improving in quality, enjoying popularity also among English speaking young people.

The Hazomir Choir, the Chess Club, as well as our library were continuing with their activities.

The future of the Kadimah as a Yiddish institution depends on our ability to attract young Yiddish speaking people, and activate them in our work. There is a considerable number of young people in Melbourne who speak Yiddish. One way of bringing them to the Kadimah is by supporting the Musical Youth Group "Flamen", as well as by activating the Melbourne Yiddish Youth Theatre which had began to function again. We believe that through concentrating more on the young we should be able to attract a number of them for creative work within the leadership of the "Kadimah".

THE JOURNAL "MELBOURNE CHRONICLE"

The journal was founded in December 1975, since which time 16 issues have been published. Each issue contained both an English and Yiddish section. The Yiddish is named "Melbourne Bletter", and the English "The Melbourne Chronicle". Its editorial board consists of the following members of the "Kadimah" executive: M. Aizenbud, J. Orbach, S. Burstin, I. M. Lewin, P. Ringelblum. Administration - W. Jablonski. This report concerns the four issues (May to December 1978) during the course of which time very important events in Jewish life in general, as well as in Israel and in Australia, have been dealt with.

The Editor of the English section was Dr. Serge Liberman. The journal brought an excellent response from the Jewish literary world, and we have received a number of articles, and other works on various themes with requests for publication. Unfortunately, we are limited in space available, the reason being that we are working with a substantial financial deficit, and we cannot afford to burden the "Kadimah" budget any more than we already have.

Although many of our friends have donated very generously, through announcements and advertisements, and for that we are extremely grateful, it is unfortunately not enough, as yet, to enlarge our journal. However, we intend to continue publication of the journal as a bi-monthly.

Regular contributors to the Journal are: Serge Liberman, Rabbi John Levi, Walter Lippmann, Daniel Katz, Arnold Zable, S. Stedman, Israel Knox, Prof. Moshe Pelli, Matylda Engelman, Yoni Ryan, Juliet R. Segal, Yvette Bentata, P. M. Klutznik, Prof. Arnold Ages, I. Kahan, G. Shaiak, Maria Lewitt, Michele Nayman, Josef Solvey, Dr. M. Verstendig, Mark Radzyner, Rita Erlich.

REPORT OF THE DAVID HERMAN THEATRE

1978 was an extremely difficult year. The "Kadimah" brought out from overseas a great number of artists, singers, and lecturers, which was highlighted by the visit of the folk ensemble "Anakhnu Kahn".

Since our members were extremely busy with technical and other work, and the theatre hall was often used, our work

as a theatre group was less productive this year than usual. We were directly involved with only 2 of the guest artists — Leah Shlanger and Shmuel Atzman. Leah is a fine folk singer and clever artist, while Shmul is a director and actor from the "Habimah".

They started their programme with the two-person play, Herzog's "Dos Himmel Bed"; then, with the whole ensemble, Atzman directed "Motke Ganav" — Sholem Ash's classic work. In this play also took part Motka and Leah Merin. The play had a special set (created by A. Gurvich) and was full of joyous songs and dances. The play ran 5 times, with great success.

During the year, we also had a number of "Family nights", farewell evenings for the guest artists, and a great number of Committee meetings.

We have great plans for the coming season. Since 1979 is the 70th anniversary of Yiddish Theatre in Australia, we are planning a series of evenings and activities, e.g., a major play, photographic display, a banquet to celebrate 70 years Yiddish theatre, etc. We are in contact with several overseas directors and we should finalise an arrival soon.

The Committee consists of Yasha Sher (Chairman), Mr. Huberman, Zeidenberg, S. Tigel, C. Meerkin, L. Zuker, M. Ceprow and I. Shmerling.

REPORT OF THE RADIO COMMITTEE

The activities of the 2 half-hourly broadcasts on Radio 3EA over the last year have been both engrossing and they covered a wide range of topics. The programmes were chosen about areas of interest to please our Jewish listeners.

The topics chosen created a colourful kaleidoscope of historical events from our deep past and also our immediate past, such as the holocaust, Yom Hatzmaot and including the 30th Anniversary of the State of Israel; also about important happenings in Jewish life, both here and abroad, especially news from Israel.

The participants in the broadcasts included a great number of personalities from both Jewish communities here and abroad. The topics broadcast were of a wide character ranging from national issues, social events/notes, general politics, and especially news about Israel. From time to time, Law, Religion and tradition were discussed. Amongst the large number of

participants on our programmes were prominent professors, lecturers, Rabbis, writers as well as community activists of all professions. There were also presentation from special guest actors and singers, amongst them the famous troupe from Israel "Anachnu Khan". Also taking part were a number of women who held highly respectable positions in the community. We also had a number of radio symposiums at which national and local Jewish community political problems were discussed.

Generally spread throughout the programmes were Jewish songs and music, such as cantoral songs, folk-songs and also, sometimes, including pieces from noteworthy Poets. From time to time there was also humorous monologues and our popular "request" concerts.

Altogether it can be said that we gave a picture of the cultural events in our community, the "Kadimah" and other Jewish institutions. In the Friday programmes, under the auspices of P. Ringelblum, taking part amongst others were Prof. A. Lermer about "Jewish Life in Canada"; the Ghetto heroine Vladka Meed; Prof. Rochlin from Jerusalem University; Dr. Verstendig about Moshe Hess; Mr. Shmuel Rosenkrantz, President of the Victorian Zionist Council, about the political situation in Israel; and I. Kahn with a number of small lectures on literary topics and also his impressions from his world trip.

Dr. Verstendig, Norman Rothfield and Shmuel Rosenkrantz took part in a symposium which showed 3 opposing attitudes to the State of Israel. W. Jablonski spoke about his "Memories of Treblinka", and M. Lewin held two lectures about Russian Jewish writers, and the memory of "Chanuka" and the ethical, moral meaning of the "Yomim Naroim".

The actress Rachel Becker had her own humourous show, which she herself created, and also Brucha Aronfeld's re-work of Bernard Shaw's "Pygmalion".

In the Sunday programme, under the auspices of Yasha Sher, Rabbi Chaim Gutnik had a number of programmes about the meaning of the Jewish religion for Jewish life, about family life, marriage and God. Prof Lermer spoke about "Jewish Culture and the Spiritual Life of Jews", under the name "The Rainbow", and B. Wiener and S. Rosenkrantz spoke about "80 years 'Bund' and 80 years Zionism". Mrs. Gotlieb spoke about the work of Wizo and about "Olim". Mrs. Fink spoke about the National Women's Committee. Messrs. Sokolowicz and Lewitan spoke about Jewish problems.

There was an interview with the guest artists J. Kessler and S. Greenhaus, and also with the Israeli artists Atzman and Shlanger. The programmes were also interspersed with humorous pieces from Dzigan and liturgical songs from Misha Alexandrowicz, and many other artists and singers. The request programmes became very important, since they evoked much warmth and friendliness.

ANNUAL REPORT OF THE "KADIMAH" LIBRARY

The "Kadimah" Library is the only Yiddish library in Australia. The number of books we have is constantly growing, firstly, through buying, mainly from overseas publishers, and secondly, donated by families where the Yiddish readers have, unfortunately, passed away.

The library has about 5000 Yiddish books which are bound and catalogued, as well as 3000 books which have not been catalogued yet. There is a major renovation planned for the library building, so that the reading room can be moved to the 1st floor, since the current reading room is too small and thus uncomfortable.

It is also planned that the 1500 English and Hebrew books will be moved to the 1st floor, and the space they currently occupy to be given to Yiddish books. There is still a need to catalogue the English and Hebrew books. It is important to note that all the English books are on Jewish themes. Also at the moment there are a number of Yiddish journals which have yet to be sorted out.

The Jewish daily and weekly newspapers, to which the library subscribes are not read very often. The Jewish public does not seem to be aware that at the Kadimah Library you can read the Jewish press from all over the world.

At this time, the library has over 100 members who exchange books; 2500 books have been read to-date. But this is not enough. To get a larger readership we need to conduct a major campaign in the Yiddish and English press, to make people aware of the great number of English books on Jewish themes available at the "Kadimah" Library. This information should be announced on the Ethnic Radio every week, and also in the Jewish press in English and Yiddish.

The Committee had only one meeting during the year at which only three members were present.

The Committee comprised: Mrs. Gotlib, Messrs. Lewin, Topiol, Borenstein and Jablonski.

In the past few months the work of the library has proceeded as normal, even though the librarian, Mr. Yakov Kessler, is unwell.

The library is in urgent need of volunteers to take up the work in the many divisions of the library — Yiddish, English, Hebrew. Until now only Yiddish has been attended to.

During 1978, the "Kadimah" Library Committee organised two book sales. The "Sale" was of new and old books which were sent to us by the World Committee for Yiddish and Jewish Culture. Both sales brought in more than \$400. Beside these books were sold also at other functions.

REPORT OF THE "HAZOMIR" CHOIR

The 1978 Choir season was intensive, productive and a very successful one. During the year the Choir performed at the Jewish "Moomba" Festival (Treasury Gardens, 4.3.78); at the Warsaw Ghetto Commemoration (St. Kilda Town Hall, 3.4.78); a Cultural Musical Evening, held at the Communal Hall, 1.4.78; Supper-Dance at the Leo Fink Hall, 15.7.78; a Concert at the Montefiore Homes, 29.10.78; and the Annual Concert held at the "Kadimah" Theatre, 27.11.78. Guest artist was A. Burlakov.

The Choir also performed at the Festival of All Nations, Dallas Brooks Hall, 10.12.78; Supper-Dance, at Leo Fink Hall, 19.11.78; Chanuka Celebration at Montefiore Homes organised by the B'nai Brith Lodges.

Another aspect of the Choir interest in Jewish music and culture, is in its role as organiser and subsidiser to the "Baruch Kaluszyner Scholarship". Dedicated to the memory of the late Baruch Kaluszyner it is also a competition of songs and music. Many contestants took part this year, and it was a very successful enterprise.

The Committee consists of Mr. Chaim Goldberg (President), Sh. Pell (Vice-President), S. Pell (Secretary), W. Krepp (Treasurer), Ch. Kelman, A. Moshel, S. Rabinowicz, M. Rabinowicz, R. Goldberg, R. Podemski, S. Portek, A. Bachrach, A. Suchcki. Musical Director is Mr. Adrian Barton, and accompaniste, Mrs. Bella Wiener.

REPORT OF THE CHESS CLUB

The "Kadimah" Chess Club is open twice weekly, every Saturday and Sunday from 2 p.m. to 7 p.m., as well as on public holidays.

We have approximately 30 players who come on weekends. There were not many tournaments with other clubs in 1978, however, this was not the fault of our Club. The Club of "Kadimah" tried to organise matches with other clubs, but it is difficult to arrange these, when players from other clubs are overseas, participating or watching the Chess Olympics in Argentina.

However, two simultaneous matches were played in Leo Fink Hall, by an International Master — Stan Christodoulou.

In March 1978, there was an International Tournament in Israel. Four players from "Kadimah" took part — Topial, Kalish, Bronstein and Hein. We fought like lions, as we had to play much stronger players than ourselves. All players from Israel who took part in the tournament were Masters and International Masters. We played very well, but too hastily, and we learned our lesson well.

This year we had 3 new players — one exceptionally good player from Beaumaris Chess Club, and one who won the Cup at the St. Kilda Chess Club this year.

We are taking on new members — we are also taking on beginners.

ACKNOWLEDGEMENTS

The committee wishes to express its thanks and appreciation to Mr. S. Wolski, LL.B., Hon. Solicitor, for his voluntary services rendered to our institution during the past year; the "Australian Jewish News" and "Yiddishe Naye" for the space allocated for the notices and reports of the "Kadimah" activities; the Ladies' Auxiliary for the help in arranging the "Kadimah" functions; and to all those who contributed to our activities.

"KADIMAH" FUNCTIONS IN 1978

1. 5/2/78 — Israeli film "Two Heartbeats".
2. 12/2/78 — 4 and 8 pm. the films "Overture to Glory" and "Sadat in Jerusalem".
3. 19/2/78 — Premiere of Israeli film "Hershele" with Mike Burstin in the lead, at the "Palais".
4. 26/2/78 — Israeli film "Hershele" at the "Kadimah" at 4 and 8 p.m.
5. 5/3/78 — Jewish "Moomba" Festival in the Treasury Gardens with participation of the "Hazomir" Choir, the Burszty Family Trio; the Jewish-Russian Ensemble — "World Melodies"; Youth Ensemble "Flame"; dance and pop music by local youth movements. Guest artists: Nehama Patkin and M. Gradman.
6. 5/3/78 — Films "Overture to Glory" and "Sadat in Jerusalem".
7. 12/3/78 — 4 and 8 p.m. Israeli film "Hershele".
8. 12/3/78 — Lecture by I. Kahn on his "Trip around the World". Chairman: J. Orbach.
9. 19/3/78 — First variety concert "Zingt un Lacht Mit Unz" of guest artists Jenny Kessler and Shura Greenhaus-Turkow. In programme: singing, humour, satire. Piano accom. Nehama Patkin.
10. 10/3/78 — 4 p.m. Israeli film "Hershele".
11. 22/3/78 — 66th Annual General Meeting.
12. 25/3/78 — Festive reception for the Israeli guest artists Jenny Kessler and Shura Greenhaus-Turkow. In programme: Welcome speeches and performance by the artists. Chairman: J. Sher.
13. 26/3/78 — Second concert "Zingt Un Lacht Mit Unz". At the piano: Nehama Patkin.
14. 26/3/78 — 4 p.m. Israeli film "Hershele".
15. 1/4/78 — Third concert of Jenny Kessler and Shura Greenhaus-Turkow, in a new repertoire: "Zu Zingen Un Zu Zogn". At the piano: N. Patkin.
16. Fourth concert of guest artists J. Kessler and S. Greenhaus-Turkow. A repeat of "Zu Zingen Un Zu Zogn". At the piano: N. Patkin.
17. 2/4/78 — 4 p.m. Israeli film "Hershele".
18. 9/4/78 — 4 and 8 p.m. Israeli film "Hershele".

19. 16/4/78 — 8 p.m. Israeli film "Hershele".
20. 16/4/78 — Israeli film "Kuni Leml in Tel-Aviv".
21. 23/4/78 — Israeli film "Hershele".
22. 30/4/78 — 4 and 8 p.m. Premiere of Israeli comedy "Aunt Clara".
23. 30/4/78 — Opening of the Holocaust Exhibition. Detailed documentation and description of the road from the Ghettos to Auschwitz, Treblinka and other death camps.
24. 3/5/78 — Jewish Day of Remembrance. Function to commemorate the Warsaw Ghetto uprising and a tribute to the 6 Million martyrs of the Nazi holocaust, at Melbourne Town Hall. Guest speakers: Yiddish, Wladka Meed (New York); English: Rabbi Uri Themal (Canberra). Under the auspices of Victorian Jewish Board of Deputies, "Kadimah", State Zionist Council, Katzetler. In programme — "Hazomir" Choir, Mount Scopus Choir, I. L. Peretz and Sholem Aleichem Jewish schools, and Barbara Meerkin.
25. 7/5/78 — Closing of the Holocaust Exhibition.
26. 7/5/78 — Films about the Holocaust — "81 Stroke" and "Requiem for 500,000".
27. 14/5/78 — Lecture by Wladka Meed (New York) "Jewish People after the Holocaust". Chairman: J. Orbach.
28. 14/5/78 — 4 and 8 p.m. Israeli comedy "Aunt Clara"
29. 21/5/78 — Festive opening of the Art Exhibition with the participation of 37 artists exhibiting 167 works.
30. 21/5/78 — 4 and 8 p.m. Israeli comedy "Aunt Clara".
31. 27/5/78 — Festive reception for the Israeli guest artists Leah Shlanger and Shmuel Atzman; chairman, J. Sher. Welcome speeches: J. Orbach, S. Tygiel. Word of thanks: Mr. S. Atzman.
32. 28/5/78 — Premiere of the two-act comedy "The Four Poster Bed" by Lion de Hartag, with the Israeli arists L. Shlanger and S. Atzman.
33. 28/5/78 — Closing of Art Exhibition.
34. 4/6/78 — Second performance of "The Four Poster Bed".
35. 18/6/78 — First lecture by the guest speaker Prof. A. Lermer: of Canada: "The Decline of Western Civilisation and the Impact on World Jewry". Chairman: I. M. Lewin.
36. 18/6/78 — Third performance of the "Four Poster Bed", with L. Shlanger and S. Atzman.

37. 21/6/78 – Second lecture by Prof. Lermer, “The Rainbow Theory of Jewish Survival”. Chairman: P. Ringelblum.
38. 25/6/78 – Premiere of “It is Our Homeland’s Bitrhday” a variety concert with L. Shlanger and S. Atzman. In programme: singing, satire, sketches, humour; at the piano: Nehama Patkin.
39. Third lecture by Prof. A. Lermer, “Secularity in Modern Jewish Life”. Chairman: J. Orbach.
40. 1/7/78 – Hebrew variety concert in B’nai Brith with the artists L. Shlanger, S. Atzman. At the piano: N. Patkin.
41. 2/7/78 – Second variety concert, “It is Our Homeland’s Birthday”. Artsits: L. Shlanger, S. Atzman. At the piano: Nehama Patkin.
42. 2/7/78 – Fourth lecture by Prof. A. Lermer: “J. J. Trunk and his Epic on Polish Jewry”.
43. 5/7/78 – Fifth lecture by Prof. A. Lermer, “Is there a Solution to the World Crisis?” Chairman: S. Wolski.
44. 6/7/78 – Farewell evening for Prof. A. Lermer at the “Kadimah”. In programme: Prof. A. Lermer’s lecture on “Ups and Downs of Creativity in Modern Jewish Life” – from Baal Shem ’till the Holocaust. Chairman:
45. 9/7/78 – Third variety concert “It is Our Homeland’s Birthday”, with the guest artists L. Shlanger, S. Atzman. At the piano: Nehama Patkin.
46. 16/7/78 – Premiere of Sholem Ash’s “Motke Ganev”. Director: S. Atzman. Main players: L. Shlanger, S. Atzman, J. Sher, S. Tygel, M. Shmerling, R. Lewita, P. Kochen, M. Pfan and T. Rosenblum.
47. 17/7/78 – Public lecture by Gabriel Strasman, editor of “Ma’arev”, on “Nationalism as a Moral Factor in the M.E. Conflict”. Chairman: H. Brown.
48. 23/7/78 – Second performance of “Motke Ganev” by Shalem Ash, with the guest artists L. Shlanger and S. Atzman and the David Herman Theatre Group.
49. 29/7/78 – Third performance of “Motke Ganev”.
50. 30/7/78 – Fourth performance of “Motke Ganev”.
51. 5/8/78 – Fifth performance of “Motke Ganev”.
52. 6/8/78 – Final performance of “Motke Ganev”.
53. 13/8/78 – Israeli film “Aunt Clara”.

54. 20/8/78 — Open Forum with the participation of Mr. H. Rylsky, a high school principal in Ashdod, who spoke on "Integration of Sephradim into Israeli Society". Mr. S. Rosenkrantz spoke on "Jews, Judaism and the State of Israel". Mr. B. Wiener reported on the meeting held in Israel between 31/7/78 and 4/8/78 of World Committee for Jewish Culture. Chairman: J. Sher.
55. 20/8/78 — Yiddish classic "The Dibuk" by S. Anski, a film made in pre-war Poland.
56. 27/8/78 — Yiddish film "Tkies Kaf".
57. 3/9/78 — Film "Elli Elli".
58. 3/9/78 — An evening to mark the 100th anniversary of the great poet M. Gebirtig. Mr. M. Ajzenbud spoke on the life and work of the poet. In artistic programme a selection of Gebirtig's songs with the participation of D. Kleinman, Barbara Meerkin, at the piano Ben Segaloff, and the youth ensemble "Flame".
59. 10/9/78 — Yiddish film "Where is my Child?"
60. 17/9/78 — Yiddish film "Where is my Child?"
61. 24/9/78 — Yiddish musical "The Jewish Melody".
62. 8/10/78 — Film "The Wilner Chazn" (The Kantor from Wilno).
63. 13/10/78 — Welcome Dinner for the ensemble "Anachnu Khan" at the Leo Fink Hall. Chairman: J. Sher. Welcome speeches: J. Orbach, representing "Kadimah"; Mrs. Mina Fink, on behalf of the "Anachnu Kahn" Communal Committee.
64. 14/10/78 — First concert of the "Anachnu Kahn" ensemble living in Israel, at the Melbourne Town Hall. Compere: D. Gryfenberg-Charak.
65. 14/10/78 — Supper after the Concert. Guest Speakers: Mr. Walter Jona, Minister for Ethnic Affairs, and Mr. I. Kahn, well-known writer and lecturer.
66. 15/10/78 — 2nd concert of "Anachnu Kahn" ensemble at the "Palais" Theatre.
67. 17/10/78 — 3rd concert of "Anachnu Kahn" ensemble at the Melbourne Town Hall.
68. 18/10/78 — Concert of the "Anachnu Kahn" ensemble in Sydney, at the "Regent" theatre, organised by "Kadimah", Melbourne.

69. 5/11/78 — Premiere of Israeli film "My Michael", also Israeli documentaries.
70. 12/11/78 — Israeli film "My Michael".
71. 12/11/78 — An evening to mark and commemorate the 40th anniversary of "Kristahlnacht" — a tragic event that took place in Hitler Germany, 9th-10th November, 1938.
72. 19/11/78 — Annual Concert of "Hazomir" Choir at the "Kadimah" theatre. Conductor: Adrian Bartak; at the piano: Bella Wiener. Guest artist: Alex Burlakoff, violinist with the Melbourne Symphony Orchestra. Congratulatory word: Mr. J. Orbach.
73. 3/12/78 — Israeli film "My Michael".
74. 10/12/78 — Festive evening to mark the end of the cultural activities for 1978, together with a lecture by Mr. I. Kahn on the life of I. Bashevis-Singer. Mr. Sher, chairman of the Cultural Sub-Committee, has spoken on the activities of the "Kadimah". The artistic programme included soloists of the "Hazomir" Choir, with Mrs. Bella Wiener at the piano, and the vocal and instrumental youth ensemble "Flame". Chairman: Mr. J. Orbach.
75. 10/12/78 — Israeli film "My Michael".
76. 17/12/78 — Israeli film "My Michael".

OBITUARY

IT IS WITH DEEP REGRET AND SORROW THAT
WE RECORD THE LOSS OF THE FOLLOWING
MEMBERS:

A. OSOWICKI
L. RUBINSTEIN
M. MILLER
S. SHER
J. SLUCKI

JEWISH CULTURAL CENTRE AND NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"
INCOME AND EXPENDITURE STATEMENT
FOR THE YEAR ENDED 31st DECEMBER, 1978

1977

INCOME FOR YEAR

\$7,428	Hall Hire	\$3,681
15	Library Fees	210
2,501	Members' Subscriptions	\$1,621
1,022	and Donations	1,255
		_____
23,762	Rent Received	2,876
26,435	Surplus on Social Functions	20,247
228	Profit on Disposal of Shares re Brown Gouge Ltd.	44,944
		_____
61,391		\$71,958

Less EXPENDITURE

100	Audit Fees	150
11,603	Advertising and Printing	6,090
97	Bank Charges	102
	Depreciation:—	
1,849	Furniture and Fittings	1,403
3,062	Air Conditioning	1,952
4	Carpets: Theatre, Library	87
4	Calculator	3
59	Communication Equip.	36
9	Exhaust Fan	6
24	Electric Oven	18
27	Projector	16
—	Photo Copying Machine	304
49	Refrigerator	33
162	Library Books	186
		_____
2,113	Electricity and Gas	4,044
1,151	Hall Expenses	1,379
4,768	Insurances	925
4,570	Interest Paid	4,298
308	Postages and Fares	1,511
2,286	Rates and Taxes	221
2,103	Repairs	1,894
3,770	Subsidies and Application Fees	3,377
457	Secretarial and Admin. Expenses	4,094
1,012	Telephone	340
17,770	Wages/Salaries	1,232
		_____
57,435		15,927
		45,584
\$3,956	SURPLUS FOR YEAR	\$26,374

JEWISH CULTURAL CENTRE AND NATIONAL LIBRARY "KADIMAH"

BALANCE SHEET AS AT 31st DECEMBER, 1978

1977	ACCUMULATED FUNDS:	1978
\$86,630	Balance at 1st January, 1977	\$90,586
3,956	Add: Surplus for period	26,374
<hr/> 90,586		116,964
—	Less: Goodwill Classic Theatre — Written Off, \$21,000	5,374
<hr/> \$90,586	BALANCE AT 31st DECEMBER, 1978	<hr/> \$95,960
 REPRESENTED BY:		
CURRENT ASSETS:		
\$ 2	C.B.A. War Memorial Fund	\$ 2
FIXED ASSETS (at cost less depreciation):		
	Air-Conditioning —	
\$8,501	in Theatre	\$7,545
8,856	in War Memorial Building	<hr/> 7,860
		15,405
	Furniture and Fittings —	
4,420	in Theatre	7,226
1,530	in Office	1,377
1,487	in Coffee Lounge	1,339
4,592	in War Memorial Building	<hr/> 4,133
		14,075
2,487	Library Books	2,600
224	Electric Oven in War Memorial Building	206
6	Carpets — in Theatre and Library	342
107	Projector	91
238	Communication Equipment	202
442	Refrigeration in War Memorial Building	409
82	Exhaust Fan	76
18	Office Machines	15
377	Napery, Crockery, Cutlery and Glassware	377
—	Photocopying Machine	2,130
	Properties at Cost —	
47,273	9 Gordon St., Elsternwick	47,273
14,522	7 Gordon St., Elsternwick	14,522
	7/9 Selwyn St, Elsternwick (War Memorial Buiding)	<hr/> 88,104
		149,899
<hr/> 183,266		<hr/> 185,827
21,000	INTANGIBLE ASSETS:	
	Goodwill, Classic Theatre	—
<hr/> 204,266	TOTAL ASSETTS	<hr/> 185,829
	Less: CURRENT LIABILITIES:	
27,606	C.B.A. Current Account	2,372
3,245	Trade Creditors	4,916
1,250	Loan Creditors	<hr/> 1,000
<hr/> 32,101		8,288
	DEFERRED LIABILITIES:	
66,105	Trust Fund re War Mem. Bdng. Fund	66,105
15,476	Library Replacement Fund	<hr/> 15,476
<hr/> 81,581		81,581
<hr/> 113,682	TOTAL LIABILITIES	<hr/> 89,869
<hr/> \$90,586	EXCESS OF ASSETS OVER LIABILITIES	<hr/> \$95,960

יידישער קולטור-צענטער און נאציאנאלע ביבליואטיק "קדימה"

מילאנס בארכיט — 31-טער דעכעטבער 1978

1978			אקוּמוֹלִירְטָן פָּאנְדָּן	31.12.77
\$90,586			בילאנס, 31 יאנואר 1977	\$86,630
26,374			צורענדיק עודף פאר דעם צייט-אַפְּשָׁנִיט	3,956
<hr/>				
116,964				30,586
5,374		מינוס: אַפְּטָרָעַט-גָּעַלְתָּן "קָלָאָסִיךְ טַעַטָּעַר."		—
		אַנוּלִירְט \$21.00		
<hr/>				
\$95,960		בילאנס דעם 31-טן דעכעטבער 1978		\$90,586
		צוֹנוּינִיגֶשְׁטָעלְטָן אוּפִין פָּאַלְגָּנְדִּיקָן אָפֵן:		
		לוֹוִינְדִּיקָר פָּאַרְמָנָגָן:		
	\$2	הַאנְדָּלָס-בָּאַנְקָן, מַלחְמָה אַנְדָּעָק-פָּאנְדָּן	2	
		אוּמְבָּאוּגְּלָעְנָכָר פָּאַרְמָנָגָן:		
		(קָאַסְט אָוּן מִינָּס אַמְּאַרְטִיזָאַצִּיעָן)		
15,405	7,860	לוֹוְפָּט-קִילְוָגָן אַין "קָדִימָה"	8.856	
	7,860	לוֹוְפָּט-קִילְוָגָן אַין טַעַטָּעַר	8.501	
		מַנְבָּל אָוּן אַיְנְרִיכְטוֹנָגָן		
		אַין טַעַטָּעַר	4,420	
		אַין סֻעְקָרָעְטָאָרִיאָט	1,530	
		אַין קָאָפָּעָ-לְאַנְדָּוש	1,487	
		אַין "קָדִימָה"	4,592	
14,075	4,133	בִּיבְּלִיאָטָעָק-בִּיכְּעָר	2,487	
		עַלְקָטְרִישָׁע קִיכְּן אַין "קָדִימָה"	224	
	2,600	טַעַפְּיִיכְּעָר אַין טַעַטָּעַר	6	
	206	טַעַפְּיִיכְּעָר אַין בִּיבְּלִיאָטָעָק	—	
	4	פְּרָאוֹזְשָׁעְקָטָאָר	107	
	342	קָאָמוּקִיאָצִיעָן אַיְנְרִיכְטוֹנָג	238	
	91	פְּרָדוֹשִׁידָעָר אַין "קָדִימָה"	442	
	202	וּוְעַנְטִילָאָטָאָר	82	
	409	שְׂרִיבִ-מַאֲשִׁין אַין סֻעְקָרָעְטָאָרִיאָט	18	
	76	טַשְׁטָעְכָּעָר גַּעֲפָעָס, גָּלוֹאוֹוָאָרָג	377	
	15	קָאָפִיר מַאֲשִׁין	—	
	377	גַּעֲבִיְיָדָעָס אַין קָאַסְטָ פְּרִיאָן:		
35,928	2,130	7 גָּאָרְדָּאָן גָּאָס, עַלְסְטָעְרָנוֹוִיךְ	14,522	
		9 גָּאָרְדָּאָן גָּאָס, עַלְסְטָעְרָנוֹוִיךְ	47,273	
185,827	14,899	7-9 סְעַלְוָיָן גָּאָס, עַלְסְטָעְרָנוֹוִיךְ	88,104	
		אוּמְבָּאַשְׁטִימָטָעָר בָּאָזִיךְ		
	—	אַפְּטָרָעַט-גָּעַלְתָּן, "קָלָאָסִיךְ" טַעַטָּעַר	21,000	
185,827		סְדָ-הַכָּלָ פָּן אָוּמְבָּאַוְעָגְלָעָכָן בָּאוּיזָן:	204,268	
		אַרְאַפְּרָעְנְדִּיקָעָן בָּאנְקָ-קָאנְטָעָטָעָן:		
	2,372	לוֹוְפָּנְדִּיקָעָן בָּאנְקָ-קָאנְטָעָטָעָן	27,606	
	4,916	קָרְעִידִיטִי, אַיְנְקָוִיךְ אָוּן מְלָאָכָה	3,245	
	\$8,288	הַלוֹוָהָה קָרְעִידִיטִי	1,250	
	1,000	אַפְּגָעְלִילִיגְטָעָמִינָס ("לִיְבִּילִיטִיס") פָּאנְדָּפָּאָר:		
		יִידָּה, קָוְלָטוֹר צַעַנְטָעָר "קָדִימָה"	66,105	
		בִּיכְּעָר אַיְנְקָוִיךְ	15,476	
		סְדָ-הַכָּלָ פָּן מִינָס	113,682	
89,869		"אַסְעָטָס" שְׁטִיגָן אַיבָּעָר דִּי "לִיְבִּילִיטִיס"		90,586
\$95,960		— 18 —		

יידישער קולטור-צענטער און נאציאנאלע ביבליואטיק "קדימה"
 איינקונפַּן און אויסגאָבן — באַרכִּיכְּט פָּאָר דָּעַר צִיּוֹת
 בוֹי דָּעַם-31 דָּצְעַמְבָּעַר 1978
 איינקונפַּן פָּאָר יָאָר

			31.12.77—1.9.76
\$71,958			\$16,391
\$3,681			\$7,428
210			15
	\$1,621		מִיטֶּגֶלִיד-אֲפְּצָאַל
2,876	1,255		אָן בְּאַשְׁטִיעַרְגָּעַן
20,247			דִּירָה-גָּלְט
44,944			עוֹדֵף פָּוּן אָונְטַרְנוּמְוָנְגָּעַן
—			פֿאָרוֹקְיִיפְּטָע "ברָאוֹן-גוֹשׁ" אַקְצִיעַס
			228
			<hr/>
\$71,958			\$61,391

מִינּוּס אַוִיסְגָּאָבָּן

150			בִּכְעָר רְעוּוֹזִיעַ	100
6,090			אָנָּאָסָן אָן דְּרוֹק-אַרְבָּעַט	11,603
102			בָּאנְק-אוּסְגָּאָבָּן	97
			אַמְּאָרְטִיאָצִיעַ:	
1,403			מַעְבָּל אָן אַיְנְרִיכְטוֹנְגָּעַן	1,849
1,952			מַעְבָּל אָן אַיְנְרִיכְטוֹנְגָּעַן	3,062
	\$2		טַעַפְּכָעָר אֵין טַעַטָּעָר	4
87	85		טַעַפְּכָעָר אֵין בִּבְילִיאָטִיק	<hr/>
3			קָאַלְקָוָלָטָאָר	4
36			קָאַמְּנוּקָאָצִיעַ אַיְנְרִיכְטוֹנְגָּעַן	59
6			וּוְעַנְטִילָאָטָאָר	9
18			עַלְעַקְטְּרִישָׁע קִידָּ	24
16			פְּרָאָזְעַקְטָאָר	27
304			קָאָפִיר מַאְשִׁין	<hr/>
33			פְּרִידְזִישְׁדָּעָר	49
4,044	186		בִּבְילִיאָטִיק בִּכְעָר	162
1,379			עַלְעַקְטְּרִי אַוְן גָּאָזָן	2,113
925			אוּסְגָּאָבָּן פָּאָרְן זָאָל	1,151
4,298			אַסְעָקוּרָאָצִיעַ	4,768
1,511			בָּאַצְּאָלָטָע צִינוֹן	4,570
221			קָאַמְּנוּקָאָצִיעַ אָן פָּאָסְט	308
1,894			מוֹנִיצִיפָּאָלָע אָוָן פָּעַדְעָרָאָלָע שְׂטִיעָרָן	2,286
3,377			רַעַפְּעַרְאָצִיעַס	2,183
4,094			סּוּבְּסִידְיִיעַס אָוָן אַפְּלוֹקָאָצִיעַ אֲפְּצָאַל	3,770
340			סּוּקְּרֻעְטָאָרָאָט אָוָן אַדְמִינִיסְטְּרָאָצִיעַ אוּסְגָּאָבָּן	457
1,232			טַעַלְעָפָאָן	1,012
15,927			שְׂכִירָות	<hr/> 17,770
				17,770
45,584				<hr/> 57,435
\$26,376			עוֹדֵף פָּאָר דָּעַר באַרכִּיכְּט-צִיּוֹת	\$3,956

ג ע ש ט א ר ב ע נ ע :

מייט טיפן צער אוון טרויער פֿאָרְצִיַּיכְעֵנֶן מִיר דָעַם טוֹיט פֿוֹן
די פֿאָלְגְּנוֹדִיקָע "קָדִימָה"-מִיטְגְּלִידָעָר אַיְזָעַם באַיְכְּטִיאָר:

- א. אַסְפָּאָוּוִיצְקִי
- ב. רַובִּינְשְׁטִין
- ג. מַילְעָר
- ד. שְׁעָר
- ה. שְׂטִיְינְלָאָפָּק
- ו. סְלוֹצְקִי

כְּבוֹד זְיוּעָר אַנְדָעַנְךָ!

AUDITORS' REPORT

To Members of
The Jewish Cultural Centre and National Library "Kadimah",
9 Gordon Street, Elsternwick, 3185.

In our opinion, the accompanying Balance Sheet and Income and Expenditure Statement are properly drawn up in accordance with the provisions of the Companies Act 1961 and so as to give a true and fair view of the state of the Library's affairs at 31st December, 1978, and of its results for the year then ended and the accounting and other records of the Library examined by us are properly kept in accordance with the provisions of that Act.

WILLIAM NORMAN MAGGS A.A.S.A.
Maggs, Reid & Company, Public Accountants

Melbourne, 12th March, 1979.

- מירקון. פיאנא-באגלייטונג: בען שעגלאָף; די מוזיק-גרופע
„פלאמען“. פֿאַרְזִיכְעֶר: י. אַרְבָּאָך.
- (59) יִדְיִשְׁעָר פִּילָּם „וֹאוֹ אֵיזּ מַיִּין קִינְד?“
(60) יִדְיִשְׁעָר פִּילָּם „וֹאוֹ אֵיזּ מַיִּין קִינְד?“
(61) יִדְיִשְׁעָר פִּילָּם „דָּעַר יִדְיִשְׁעָר נִיגּוֹן.“
(62) דָּעַר פִּילָּם „דָּעַר וּוּילְנָאָר שְׁטָאַטְ-חַוּן.“
- (63) 13.10.78 פִּיעַרְלָעֶכְר קְבָּלָת-פְּנִים פָּאָר דָּעַם „אֲנָהָנוּ כָּאן“ אַנְסָאָמְבָּל.
פֿאַרְזִיכְעֶר: י. שֻׁרְבָּט: בָּאָגְרִיסְוָנְג: י. אַרְבָּאָך.
- (64) 14.10.78 עַרְשָׁטָעָר קְאַנְצָעָרֶט פָּוּן „אֲנָהָנוּ כָּאן“ אַרְסָמְבָּל 100 זִינְגָּעָר, טָעַן-
צָעַר אָונְזָוִיְקָעָר, גָּעוּוֹזְעָנָעָן רָוִשְׁיָעָן בִּירְגָּעָר, הַיְנְטָא אָונְזָוִיְקָעָר-
ישָׂרָאֵל. פֿאַרְגָּעָקְוָמָעָן אַין מַעְלָבוֹרְנָאָר טָאוֹן-הָאָל. קָאַנְפָּרָאָג-
סִיעָר: דָּאַנְיָעָל גְּרִיְעַנְבָּעָרְגְּ-חַדְּרָג.
- (65) סָאַפְּעָר נָאָכָן קְאַנְצָעָרֶט. גָּאַסְטָ-רָעַדְנָעָר: מִינְיָנְטָעָר פָּאָר עַטְנִישָׁע עַנְיָנִים
וּוְאַלְטָעָר דּוֹשָׁאָנָא אָונְזָוִיְקָעָר. קָאָהָאָן.
- (66) 15.10.78-2 טָעַר קְאַנְצָעָרֶט פָּוּן „אֲנָהָנוּ כָּאן“ אַנְסָאָמְבָּל אַין „פְּאַלְעָיִי“-
טָעַטָּעָר.
- (67) 17.10.78 3-טָעַר קְאַנְצָעָרֶט פָּוּן „אֲנָהָנוּ כָּאן“ אַנְסָאָמְבָּל אַין מַעְלָבוֹרְנָאָר
טָאוֹן-הָאָל. אַלְעָל קְאַנְצָעָרֶט, אַין מַעְלָבוֹרְן אָונְזָוִיְקָעָר, זָעָנָעָן.
בָּאַזְוָצָט גָּעוּוֹאָרָן פָּוּן אַיבָּעָר 7000 מְעַנְטָשָׁן.
- (68) 18.10.78 18.10.78 קְאַנְצָעָרֶט פָּוּן „אֲנָהָנוּ כָּאן“ אַנְסָאָמְבָּל אַין סִידְגָּעָן, אַרְגָּאָנִי-
זִירָט דּוֹרָךְ „קְדִימָה“, מַעְלָבוֹרְן. אַנוּזָּעָנָד: 1700 מְעַנְטָשָׁן.
- (69) 5.11.78 פרֻעְמִיעָרָעָ פָּוּן יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם „מַיִּין מִיכָּאָל“, מִיטָּ קְרוֹצָעָ-
יִשְׂרָאֵל-פִּילְמָעָן.
- (70) 12.11.78 יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם „מַיִּין מִיכָּאָל“.
- (21) 12.11.78 אַוְנָט אַפְּצָצִיְכָעָנָעָן די „קְרִיסְטָאָל-נָאָכָט“ אַין דִּיטְשָׁלָאָנד מִיטָּ
פָּעָרְצָיךְ יָאָר צְוָרָקָ.
- (72) 19.11.78 יִעַרְלָעֶכְר קְאַנְצָעָרֶט פָּוּן „הַזְּמִיר“-כָּאָר. מַזְוִיקָלִישָׁע לִיְטוֹנָג:
אַדְרִיאָן בָּאַרְטָאָק: פֿאַנְאָ-בָּאַגְּלִיטָוָנָג: בָּעַלְאָ וּוּינָעָר: גָּאַסְט-
אַרְטִיסְטָ: אַלְעָקָס בָּוּהָלָאָקוֹו, פִּידְלָעָר פָּוּן מַעְלָבוֹרְנָאָר סִימָ-
פָּאנִישָׁן אַרְקָעָסְטָרָוָה: סָאַלִּיסְטָן פָּוּן „הַזְּמִיר“-כָּאָר.
יָאָר בָּאַגְּרִיסְטָ אַין נָאָמָעָן פָּוּן „קְדִימָה“.
- (73) 3.12.78 יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם „מַיִּין מִיכָּאָל“.
- (74) 10.12.78 אַפְּשָׁלוֹס-אַוְנָט פָּוּן דָּעַר קוּלְטוֹר-טַעַטְקִיְיט אַין 1978 בֵּי גַּעַ-
דַּעַקְטָעָט טִישָׁן, אַיְנָשְׁלִיסְנְדִיק אַ רְעַפְעָרָט פָּוּן יָאָהָאָן וּוּגָּעָן
יִצְחָק בָּאַשְׁעָוּוֹס-זִוְּגָעָר. יָאָשָׁא שָׁעָר, פֿאַרְזִיכְעֶר פָּוּן דָּעַר קוּלְ-
טוֹר-קָאָמִיסְטָ, הָאָט אַפְּגָעָגָעָבָן אַ בָּאָרִיכְטָ פָּוּן דָּעַר קוּלְטוֹר-
טַעַטְקִיְיט אַין יָאָר 1978. אַין אַרְטִיסְטִישָׁן טִילָּ: סָאַלִּיסְטָן פָּוּן
„הַזְּמִיר“-כָּאָר. פֿאַנְאָ-בָּאַגְּלִיטָוָנָג: בָּעַלְאָ וּוּינָעָר. יִגְגָּנְטָ-גְּרוּפָעָ
„פְּלָאָמָעָן“. פֿאַרְזִיכְעֶר: י. אַרְבָּאָך.
- (75) 10.12.78 יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם „מַיִּין מִיכָּאָל“.
- (76) 17.12.78 יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם „מַיִּין מִיכָּאָל“.

פערטער רעפעראט פון פראף. לרערמער: "י. י. טרונק און זיין פוילן של מעלה".	2.7.78 (42)
פינפטער רעפעראט פון פראף. לרערמער: "צי איז פאראן אַ לײַזְנָג צו דעם ווועלט-קריזיס?" אִינְצִיקָעֶר רעפעראט אֵין ענגליש.	5.7.78 (43)
געזעגענונגס-רעפעראט פון פראף. לרערמער: "גייסטיקע רע-וואלוציע און קאנטער-רעוואלווציע אֵין מאדרערענע יידישן לעבן; פון בעל-שם-טוב בי צום חורבן בית שלישי". געדענקטע טישן.	6.7.78 (44)
דריטער קאנצערט "ס'האט אונדזער לאנד געבורטס-טאָג", מיט לאהה שלאנגער און שמואל עצמוני. פיאנאָ: נחמה פאָטקיין. פרעםירער פון שלום אַשְׁם "מאָטְקָע גַּבָּב". רעזושי: ש. עצמוני. אין די הויפט-ראָלאַן. ל. שלאנגער און ש. עצמוני. מיט דער באָטְיְלִיקָונָג פון די אַרטִיסְטָן פון דוד הערמאָן טעאטער: י. שעער, ש. טיגעל, מ. שמערלינג, ר. לעוּוִיטָא, פ. קאָכָעָן, מ. פאן, ט. רָאוּנְבָּלוּם.	9.7.78 (45)
רעפעראָט פון גְּבָּרִיאָל שטראָסְמָן, רעדאָקטָאָר פון "מעריב", אַדְ"ט: "די רָאָל פון גְּאַצְּיאָנָלִיזָם אֵין דעם מיטל-מוֹרָח קאנְפְּלִיקָט. פָּאַרְזִיכָּעָר: ח. ברָאָן.	16.7.78 (46)
צוייטע פֿאָרְשְׁטָעָלָוָג פון "מאָטְקָע גַּבָּב" מיט די געסְט-אַרטִיסְטָן. ל. שלאנגער און ש. עצמוני. מיט דער באָטְיְלִיקָונָג פון דוד הערמאָן טעאטער.	17.7.78 (47)
דריטער פֿאָרְשְׁטָעָלָוָג פון "מאָטְקָע גַּבָּב". פֿעָרְטָעָפָּעָט פֿאָרְשְׁטָעָלָוָג פון "מאָטְקָע גַּבָּב". פֿינְפָּטָעָפָּעָט פֿאָרְשְׁטָעָלָוָג פון "מאָטְקָע גַּבָּב". זַעֲקְסְּטָעָפָּעָט פֿאָרְשְׁטָעָלָוָג פון "מאָטְקָע גַּבָּב". יִשְׂרָאֵל-פִּילָּם "טָאנְטוּם קְלָאָרָא".	23.7.78 (48)
אַפְּעָנָעָר פָּאָרוּם. אַנְטִילְנוּמָעָר: 1) ה. רִילְסָקִי, יִשְׂרָאֵל-פְּעָדָאָגָג פון אַשְׁדוֹד. אַדְ"ט "אַינְטְּגָרָאַצְּיָע פון דער סְפָּרְדִּי-שָׁעֵר יוֹגָנָט אֵין דער יִשְׂרָאֵל-גְּעוּלָשָׁפָּט": 2) ש. רָאוּנְקָרָאנָן: "יִידְּן, יִדְּיָשָׁקִיט אֵין מִדִּינָת-יִשְׂרָאֵל": 3) ב. וּוֹינְגָר, נָאָכָן-צּוֹרִיקְקוּמָן פון יִשְׂרָאֵל: בָּאָרִיכָּט בָּזָן דער זִיכָּוֹן פון ווּולְטָרָט פָּאָרְ יִדְּיָשָׁעָר קּוֹלְטוֹר, פָּאָרְגָּעָקְמוּמָן פון 31-טָן יוֹלִי בֵּין-4-טָן אַוְיָוּסָט 1978. פָּאַרְזִיכָּעָר: י. שעער.	29.7.78 (49) 30.7.78 (50) 5.8.78 (51) 6.8.78 (52) 13.8.78 (53)
קלָאָסִישָׁעָר פִּילָּם פון ש. אַנְסָקִי, גַּעַמָּאָכָט אֵין פָּאָרְמָלָחָה דִּיקָּן פּוֹילַן "דָּעָרָ דִּיבּוֹק". דער יִדְּיָשָׁעָר פִּילָּם "תְּקִיעָת-כָּפָּה". יִדְּיָשָׁעָר פִּילָּם "אלִ-אלִי".	20.8.78 (54) 20.8.78 (55) 27.8.78 (56) 3.9.78 (57) 3.9.78 (58)
פִּיְיָעוּרָוָג צָום 100-טָן גַּעֲבָוִירְן-טָאָג פון מ. גַּעֲבִירְטִיג. רַעַפְעָ-רָאָט וּוּגָן דִּיכְטָעָרָס שָׁאָפָּן, דער שְׁרִיבְעָרָם. אַיְזָעְנָבוֹד. אַרְטִיסְטִישָׁן טִילָּל: דִּי זַנְגָּעָר דָּעַנִּי קְלִיְיִינְמָאָן אֵין באָרְבָּאָרָא.	

עפונונג פון דער חורבן-אייסטשטעלונג.	30.4.78	(23)
טרוייער-אקדמייע צום 35-טן יארטאג פון אויפשטיינד אין ווארשווער געטاء, אין מעלבורגער טאון-האל. רעדגער: יידיש ולאדקע מיד פון ניו-יארק: ענגלייש — ראובי אורי טעהמאל, פון קאנבערא, ארגאניזיט דורך «בראך אף דעפיוטיס».	3.5.78	(24)
«קידימה», פארטיזאנער און קאצעטלער פראברגן, ציוניסטי- שער ראמ אין וויקטאריע. ארטיסטישער פראגראם: «הוימיר»— כאר, הר-הצופים של, יידייש שולן פֿרְץ און ש"ע, באראברא מירקין.		
אפשלוּס פון דער חורבן-אייסטשטעלונג.	7.5.78	(25)
פלימען וועגן דער שואה: «81-טער קלאָפַ» און «רעקוויעם פֿאָר פֿינַךְ הונדעָרט טויזנט».	7.5.78	(26)
רעפעראָט פון וואָדְקָע מיד (ניו-יארק): «יִדִּישׁ לְעֵבֶן נָאָכָן נאָצִי-חוּרְבָּן». פֿאָרוֹזִיצָעָר: יִ אַרְבָּאָךְ.	14.5.78	(27)
4 און 8 אונט: יִשְׂרָאֵל-פֿילִים «טאָנטָעַ קלְאָרָאַ».	14.5.78	(28)
פייערלעכע עפונונג פון דער קונסַטְ-אייסטשטעלונג מיטן אַנְטִיל פון 37 קינסַטְלָעַר מיט 160 עקספֿאנָאנָטָן.	21.5.78	(29)
4 און 8 אונט: יִשְׂרָאֵל-קָאָמְדִיעַ «טָאנְטָעַ קלְאָרָאַ».	21.5.78	(30)
קבלה-פֿנים פֿאָר דִּי גַּעֲסְטַ-אַרטִיסְטַן לְאָהֶה שְׁלָאָגָעָר אָוֹן שְׁמוֹאָל עַצְמָוֹן. גַּעֲדָעָטָעַ טִישָׁן. פֿאָרוֹזִיצָעָר: יִ שְׁעָרַ, בָּאָגְרִיסְוָנָגָעָן: יִ אַרְבָּאָךְ, שַׁ טִיגָּעָל.	27.5.78	(31)
ערשטער אויפֿטרִיט פון דִּי גַּעֲסְטַ-אַרטִיסְטַן לְאָהֶה שְׁלָאָגָעָר אָוֹן שְׁמוֹאָל עַצְמָוֹן אָוֹן דָּעַר צּוּיִ-אַקְטִיקָעַר קָאָמְדִיעַ «דָּאָס הַיְמָלָ- בָּעַטְ».	28.5.78	(32)
אפשלוּס פון דער קונסַטְ-אייסטשטעלונג.	28.5.78	(33)
צּוּיִיטָעַ פֿאָרְשָׁטְעָלָונְגַּ «דָּאָס הַיְמָלָ-בָּעַטְ».	4.6.78	(34)
ערשטער דָּעַפְּרָאָטְסְטָן פָּוֹן פֿרָאָפַ. אַרטָּוֹר לְעַרְמָעָר: «דִּיְ רִידָּה פָּוֹן דָּעַוְּ מַעֲרָבְ-צּוּיִוּלְזָוָצָעַ אָוֹן דָּאָס יִדְישׁ וּוּלְטָ-פָּאָלָקְ».	18.6.78	(35)
פֿאָרוֹזִיצָעָר: יִ מְּ לְעֻוּוֹן.		
דרִיטָעַ פֿאָרְשָׁטְעָלָונְגַּ «דָּאָס הַיְמָלָ-בָּעַטְ».	18.6.78	(36)
צּוּיִיטָעַ דָּעַפְּרָאָטְסְטָן פָּוֹן פֿרָאָפַ. לְעַרְמָעָר: «דִּיְ רַעֲגְנִיבוֹגְן טָעָאָ-	21.6.78	(37)
רַיִעַ פָּוֹן יִידִישָׁן קִיּוּםְ».		
ערשטער קָאנְצָעָטָרְסְטָן דִּי יִשְׂרָאֵל-אַרטִיסְטָן לְאָהֶה שְׁלָאָגָעָר אָוֹן שְׁמוֹאָל עַצְמָוֹן: «סְהָאָט אָונְדוֹעָר גַּעֲבָרְטָסְ-תָּאָגְ».	25.6.78	(38)
פֿרָאָגוֹאָם: גַּעֲזָאָגְ, דָּעַצְיָתְאָצִיעָסְ, הַוּמָאָר, סָאָטִירָעַ, פֿיָּאנָגְ:		
נַחְמָה פָּאָטָקִין.		
3-טָעַר דָּעַפְּרָאָטְסְטָן פָּוֹן פֿרָאָפַ. לְעַרְמָעָר: «וּוּלְטָלְעָקְלִיטָן אָין דָעַר מַאְדָעָנוּרְ יִדְישָׁעַר מַחְשָׁבָה».	25.6.78	(39)
קָאנְצָעָטָרְסְטָן אָין העֲרָבָאָישָׁ מִיטָּן אַנְטִילָיָן פָּוֹן לְ.	1.7.78	(40)
שְׁעַצְמָוֹן. פֿיָּאנָגְ: נַחְמָה פָּאָטָקִין.		
צּוּיִיטָעַר קָאנְצָעָטָרְסְטָן פָּוֹן לְ.	2.7.78	(41)
«אָונְדוֹעָר לְאָנְדָגְ-גַּעֲבָרְטָסְ-תָּאָגְ».		
פֿיָּאנָגְ: נַחְמָה פָּאָטָקִין.		

"קדימה" אונטערגעמנגען אין 1978

דער יישראָל-פֿילּום "צוֹויִי הַעֲרֵץ עַל קְלָאָפּן".	5.2.78	(1)
און 4 אונטן: פִּילְמֹעַן "דָּעַר וַיְלַנְּדָר בַּאלְעָבָסֶל" און "סָאָדָאָסֶט וַיַּזְיִת אַין יְרוּשָׁלַיִם".	12.2.78	(2)
פרעמייערע פֿון דעם יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל" מיט מייק בורשטיין אין דער הויפֿט-רָאָל, אַין "פְּאָלָעִי"-טַעַטָּעָר.	19.2.78	(3)
און 4 אונטן: יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל", מיט קָרְצָע ישראָל-פֿילְמֹעַן, אַין "קְדִימָה"-טַעַטָּעָר.	26.2.78	(4)
יַדְיִישָׁרָעָר פָּאָלָקָס-פֿעָסְטִיוֹאָל אַין "טְרוּשָׁעָרִי גָּאָרְדָּעָנְסֶן". מייטן אַנְטִילְפֿון "הַזּוּמִיר"-כָּאָר, טְרִיאָ פָּאָמְילִיעָ בַּוְּרַשְׁטִין, רוֹסִישִׁיְידִישָׁרָעָר אַנְסָאָמְבָל "וּוְעַלְתָּ-מַעְלָדִיעָס", יוֹגָנֶט-אַנְסָאָמְבָל "פְּלָאָמְעָן", בִּיתָר, בְּנֵי-עַקְיָאָה הַבּוֹנִים, סְקִיףָ גָּאָסְטִיְאָוִיפָ טריטְן פֿון נְחָמָה פָּאָטְקִין אַין מָאָרִיס גָּרָאָדָמָן.	5.3.78	(5)
8 אָוָו: "סָאָדָאָסֶט אַין יְרוּשָׁלַיִם" אַין "דָּעַר וַיְלַנְּדָר בַּאלְעָבָסֶל".	5.3.78	(6)
4 אָוָן 8 אונטן: יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	12.3.78	(7)
רַעַפְעָרָאָט פֿון יִ. קָאָהָאָן: "אַיְינְדְּרוֹקָן פֿון אַ רְיִיזָעָ אַרְוּם דָּעַר וּוְעַלְתָּ". פָּאָרְיִיצְעָרָה: יִ. אַרְבָּאָה.	12.3.78	(8)
ערַשְׁטָעָר קָאנְצְעָרָט פֿון דִּי יִשְׂרָאָל-אַרְטִיסְטָן וּשְׁעָנִי קָעַסְלָעָר און שׂוֹרָאָ גְּרִינְהַוִּז-טוּרָקָאוֹ: "זִינְגָּט אַוְן לְאַכְּטָ מִיט אָוְנְדוֹן". פְּרָאָגְרָאָם פֿון גְּזֻזָּאָנָה, הַוּמָאָר אַוְן סָאָטִירָע. פִּיאָנָא: גַּבְּאָטְקִין.	19.3.78	(9)
4 גַּמָּ: "יִשְׂרָאָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	19.3.78	(10)
66-טַע אַלְגָּעָמִינָּעָ פָּאָרְזָאָמְלוֹנָג פֿון "קְדִימָה".	22.3.78	(11)
קְבִּלְתָּ-פְּנִים פָּאָרְ דִּי אַרְטִיסְטָן וּשְׁעָנִי קָעַסְלָעָר אַוְן שׂוֹרָאָ גְּרִינְהַוִּז-טוּרָקָאוֹ. פָּאָרְיִיצְעָרָה: יִ. שָׁעָר. גַּעַדְקָטָעָ טִישָׁן.	25.3.78	(12)
אַרְוִיסְטָרָט פֿון דִּי אַרְטִיסְטָן, בַּאֲגִרְיוֹסְנוֹגָן. צְוִוִּיטָעָר קָאנְצְעָרָט פֿון וּשְׁעָנִי קָעַסְלָעָר אַוְן שְׁקָדָא גְּרִינְהַוִּז- טוּרָקָאוֹ. אַיבְּעַרְחוֹזְרָוָנָג פֿון עַרְשְׁטָן פְּרָאָגְרָאָם.	26.3.78	(13)
4 גַּמָּ: "יִשְׂרָאָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	26.3.78	(14)
דרַּיְטָעָר קָאנְצְעָרָט פֿון וּשְׁעָנִי קָעַסְלָעָר אַוְן שׂוֹרָאָ גְּרִינְהַוִּז אַין אַ נְיִיעָם פְּרָאָגְרָאָם: "צָו זִינְגָּעָן אַוְן צָו זָאָגָן". פִּיאָנָא: נְחָמָה פָּאָטְקִין.	1.4.78	(15)
פַּעַרְטָעָר קָאנְצְעָרָט "צָו זִינְגָּעָן אַוְן צָו זָאָגָן". פִּיאָנָא: נְחָמָה פָּאָטְקִין.	2.4.78	(16)
4 גַּמָּ: "יִשְׂרָאָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	2.4.78	(17)
4 אָוָן 8 אונטן: יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	9.4.78	(18)
8 אָוָן: יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	16.4.78	(19)
4 גַּמָּ: יישראָל-פֿילּום "קָוָגִי לְעַמְלָ אַין תְּלִיְאָבִיב", מיט מייק בוּרְשְׁטִין.	16.4.78	(20)
4 אָוָן 8 אונטן: יישראָל-פֿילּום "הַעֲרֵץ עַל".	23.4.78	(21)
פרעמייערע פֿון יישראָל-פֿילּום "טַאנְטָעָ קְלָאָרָא" מיט האָנָא מִירָאָן אַין דער הויפֿט-רָאָל.	30.4.78	(22)

שפילער קיון איסלאנד און דאס האט געשטערט. און מען זאל קענען ארגאָז ניזוּן שאָך-פארמעסטונג צווישן די קלובן. מיר האפּן או אַין 1979 וועטן לא געליגגען צו אַרגאניזוּן שאָך-מעטשן. דאָך זענען פֿאָרגעקּומּען צוווי "סימולטאן שְׁפִילֶן" אַין "קדימה"-זאל מיט דעם אַינטערנָאַצְיָאנָלָן מִיסְטָעָר סטען קְרִיסְטָאָדָלוֹ.

איין אנהויב פֿון יאָר 1978 אַין פֿאָרגעקּומּען אַין אַינטערנָאַצְיָאנָלָעָשָׂאָך-פארמעסטונג פֿון יִדְיָוּשׁ שאָך-שפּוּלָעָר אַין יִשְׂרָאֵל, אַין וועלכּער דער "קדימה"-קלוב אַין געוווען רעדפּרָעָזָונְטִירָט מִיט פֿיר מִיטְגְּלִידָעָר: טָאָפָּאֵל, קָאָלִישׁ, בראנשטיין, הַיִּין. די שְׁפִילָעָר מִיט וועלכּעָ מִיר האָבָּן גַּעֲשִׁפְּלָט זָעָן געוווען מִיסְטָעָרָס אַין אַינטערנָאַצְיָאנָלָעָשָׂאָך-פארמעסטונג.

מיר האָבָּן פֿון דער פֿאָרגעקּומּען פֿיל גַּעֲלָרָנט, זַיְעָר אַסְטָעָן, צָוקָאנְדִּיק ווי די יִשְׂרָאֵלים שְׁפִילֶן. טָרָאָץ דעם ווֹאָס מִיר האָבָּן זַיְעָר גּוֹט גַּעֲשִׁפְּלָט, גּוֹלִיב אַיך אָוּ צָו דער צְוִוִּיטָעָר אַינְטָעָרנָאַצְיָאנָלָעָר אלִימְפִיאָדָע וועלן מִיר פֿיל בעסְעָר שְׁפִילֶן אַין אוּסְבָּעָסְעָרָן די פֿעָלָעָר וועלכּעָ מִיר האָבָּן גַּעֲמָאָכָּט.

איין דעם יאָר זענען צְוּגָעָקּוּמּעָן דָּרִי נִיעָז שאָך-שפּוּלָעָר. אַיְינָעָר פֿון זַיְיָן עַרְשָׁקָלָאַסְקָעָר שְׁפִילָעָר, האָט דעם יאָר גַּעֲוָוָונָעָן דעם ערְשָׁטָן פֿרִיאָן אַין סְט. קִילְדָּא שאָך-קלוב.

מיר נַעֲמָעָן אַין נִיעָז מִיטְגְּלִידָעָר — אַוְאָנְסִירָטָע אַין אַנְפָאָנְגָּעָר.

דָּאָנָּק-אוֹסְטָרוֹקָן

דער קָאָמִיטָעָט דָּרִיקָט אוֹיס אַהֲרָצִיקָן דָּאָנָּק אַין אַנְעָרָקָעָנוֹגָג דעם פְּרִינְדָּשׁ. וּוֹאָלְסָקִי, לְלָבָּ. עַרְוָן אַדוֹאָקָאָט פֿון דער "קדימה", פָּאָר זַיְיָן פְּרִיאָיוֹוְילִיקָעָר אַין אַיבָּעָר גַּעֲבָעָנָעָר אַרְבָּעָט בַּיִּם דָּעָרְלִיְּדִיקָּן די יִוְרִידִישָׁע עַנְנָנִים פֿון דער אַינְסְטִיטְוּצִיעָּ;

די "יִדְיָוּשׁ נִיעָסָ" אַין "דּוֹשָׁוָאִישׁ נִיּוֹס" פָּאָר אַפְּגָעָבָן פְּלָאָץ פָּאָר די נַאֲטִיכָּן אַין בָּאַרְיכְּטָן פֿון "קדימה";

דער פְּרוֹיָעָן-גְּרוֹפָעָ בַּיִּ דער "קדימה" פָּאָר אַפְּגָעָבָן צִיִּיט אַין מֵאוֹיָף אַיְינְצָוֹאָרְדָעָנוֹ אַין פָּאָרְשָׁעָנָעָר אַונְדְּזָעָר אַונְטָעָרָנָעָמוֹנָגָעָן; וּוֹי אַוִּיך די אַלְעָן וועלכּעָ האָבָּן מִיטְגָּעהַאלְפָן, אָוּ אַונְדְּזָעָר אַרְבָּעָט זַאל זַיְיָן פְּרֻוכְּתָבָאָדָעָר אַין אִמְפָאָזָאַנְטָעָר.

אין יאר 1978 האט די ביביליאטעך-קאמיסיע ארגאניזירט צוויי ביכער-אויספארקייפן. עס זונגען אויספארקייפט געווארן אלטע און ניע ביכער וועלכע זונגען געשיקט געווארן דורך דעם וועלט-ראט פאר יידיש און יידיש קולטו. בידע אויספארקייפן האבן אריינגבערונגט איבער 400 דאלאר. אויסער דעם זונגען פארקייפט געווארן ניע ביכער ביי פארשידענע און-טערגעמונגגען.

דער „הזמור“-אָכָּר

דאס יאר 1978 קען באצ'יכנט ווערן ווי אָפָּרְדוֹקְטִיוֹ אָקָּן דערפֿאַלְגָּ-רייך יאר. במשך דעם בארכט-יאָר איז דער באָר אויפֿגעטערען אויפֿן יידישן מומבאָ-פֿעַסְטִיוֹאַל (4-2-1978); אויףֿ דער וואָרְשָׁעוּר גַּעֲטָאָ-אַקָּאָ-דעְמִיעַ אַין סְטַ; קִילְדָּאַתְּאָן-הַאָּל (3-4-78); קּוֹלְטוֹרְ-מוֹזְקָלִישָׁר פָּאַמְּלִילִיעַ-אוֹנוֹנֶט אַין קָאָמְנוֹן-הַאָּל (1-4-78); אָטָאנְ-אוֹנוֹנֶט אַין לְעֵאָפִינְק זָאָל (15-7-78); אָקָאנְצָעַרט אַין דִּי מְאַנְטָעַפְּיָאַרְעָ-הַיְיָמָעָן (29-10-78); דער יְעַרְלָעְכָּר קָאנְ-צָעַרט פּוֹן כָּאָר אַין „קְדִימָה“-טְעַטְּעַטְּרָדָר (19-11-78); דער כָּאָר אַין אוּיגָעָ-טְרָעָטָן אוּיפֿן פֿעַסְטִיוֹאַל פּוֹן אַלְעַ פֿעַלְקָעָר אַין דָּאַלָּאָס בְּרוֹק הַאָל (10-12-78); אָטָאנְ-אוֹנוֹנֶט אַין לְעֵאָפִינְק זָאָל (19-11-78); אָחָנוֹ-קָאנְצָעַרט אַין דִּי מְאַנְטָעַפְּיָאַרְעָ-הַיְיָמָעָן אַרְגָּאַנְיָזִירָט פּוֹן בְּנִי-בְּרִית (20-12-78).

די סָאַלְיָסְטָן פּוֹן כָּאָר האָבָּן אַנְטִיל גַּעַנְמָעַן אַין פְּרָאַגְּרָאַמְּעַן פּוֹן פְּאַרְשִׁידְעַנְעָ אַרְגָּאַנְיָזִיצְיָעָס אַין אַיְנָסְטִוְצִיעָס אַין מְעַלְבּוֹרָן. דער ברוך קָאַלְשִׁינְעָר אַנְדָּעָנְקָ-קָאַמְּטָעָטָם. וּוּלְכָעָר וּוּרְטָט טִילְוָיִיָּי סּוּבְּסִידְרָט פּוֹן „הַזּוֹּמִיר“-כָּאָר, האָט דּוֹרְכָּגְעָפְּרִיט וּוְיָעָר אָ גַּעַלְגָּעָנְגָּעָם קָאַנְקוֹרָס פּוֹן לִיד אַוְן מְזִיק אַין וּוּלְכָן סְהָבָּן אַנְטִיל גַּעַנְמָעַן פִּילְ קָיְנְדָעָר אַין יְגָנְטָלְעָכָעַ. דער כָּאַר-קָאַמְּטָעָט בָּאַשְׁטִיטִיט פּוֹן פָּאַלְגְּנִידְקָעָ פְּרִיבִּינְדָּה. חַ. גָּאַלְדְּבָעָרָג (פָּאַרְזִיצְעָר), שַׁ. פָּעָל (וּוְיָצָר-פָּאַרְזִיצְעָר), וּ. קְרָעָפָּ (קָאַסְיָר). סַ. פָּעָל (סֻעְקָרָעָ-טָאָר). מַ. רָּאָבִינָאָוִיטָשָׁ. סַ. רָּאָבִינָאָוִיטָשָׁ. אָ. מַאְשָׁעָל. חַ. קָּעַלְמָאָן. אַנְקָעָ-בָּאַכְּרָאָר. רַ. גָּאַלְדְּבָעָר. רַ. פָּאַדְעָמָסְקִי. סַ. פָּאַרְטָעָךְ. אָ. סּוּכָּעָצִיקִי. דִּי מְזִוִּי-קָאַלְשִׁיעָ לִיְתָוָגָן פּוֹן כָּאָר גַּעַפְּנִיט יְזִיד אַין דִּי העַנְטָן פּוֹן דִּירְגָּעָנָט אַדְרִיאָן בָּאַרְטָאָךְ, פִּיאָנָאָ-בָּאָגְּלִיָּטוֹגָן: בְּעַלָּא וּוּינָר.

דער שאָאָ-קָלוֹב

דער שאָאָ-קָלוֹב אַיְזָעָטִיק צוּווִי מַאְלָ אַין וּוּאָר — שבת אַון זְוִינְטִיק פּוֹן 2 גַּמְ. בִּין 7 אוֹנוֹנֶט אַון אַין אַלְעַ אַלְגָּעָמִינְגָּעָ יְוָם-מְבוֹבִים. דעם שאָאָ-קָלוֹב באָזָוָן רָעַגְוָלָעָר בִּין 30 מִיטְגָּלְדָעָר. אַין 1978 זְוּנְעָן נִישְׁטָט פָּאָר-גַּעַקְוּמָעָן קִיְזָן פִּילְ פָּאַרְמָעַסְטָוָנְגָעָן מִיטְ אַנְדָעָרָעָ קָלוֹבָן, נָאָר דָאָס אַין נִישְׁטָט דָאָס פּוֹן דִּעְם „קְדִימָה“-קָלוֹב.

דעם יְאָר זְוּנְעָן פָּאַרְגָּוּקָמוֹמָעָן פִּילְ פָּאַרְמָעַסְטָוָנְגָעָן אַין מְעַלְבּוֹרָן אַין אוּיסָלָאָנָד, וּוּיְ: שְׁפָאַנְיָעָ, הַאָלָאָנָד, פְּרָאַנְקָרִיָּךְ, סִינְגָּאָפָּוָר, קָאַנְאָדָע. אַין אַרְגָּעָנְטִינְגָּעָ אַיְזָעָטִיקָן אַשָּׁאָאָ-אַלְמִפְּאָדָע. אַזָּאָלְמִפְּאָדָע קוּמוֹטָ פָּאָר יְעַדְעַ צוּווִי יְאָר אַין אַן אַנְדָעָר לְאָנָדָה, אוּיסְטָרָאָלִיעָ הַאָט גַּעַשְׁיקָט פִּילְ

די "קדימה"-ביבליאטעך איז די אינציגע יידישע בביבליאטעך אויפן אויסטראלישן קאנטיננטן. די צאל ביכער האלט זיך אין איין פאגרגרע-סערן — עדשטנס. דורך איינקזיףן ביכער ארויסגעגעבן פון פאללאגן אין אויסלאנד; צויאיטנס. באקומט די בביבליאטעך ביכער פון פאמיליעס וועמענס איגיגנטימער זונגען אועוק אין דער איביקייט.

די בביבליאטעך פארמאט 5000 יידישע ביכער וואס זונגען אינגעבעונדן און קאטאלגירט. א געויסע צאל ביכער איז נויטיק איבערציבינדן. אווי-סער דעם פארמאט די בביבליאטעך 3000 ביכער נישט קאטאלגירטע. צוישן די ביכער געפינגען זיך א צאל פון גרויסן בביבלייפילישן ווערט. גאנד א גרויסן רעמאנט פון דער בביבליאטעך-גביעידע איז פלאנירט געווארן אינצעאָרעדען דעם ליענעאָל אויפן ערשות טאָק, וויל דער אונטערשטער ליענעאָל איז קלין און נישט באָקוועם. ס'אייז אויך פלאנירט געווארן, איז די ענגלייש און העברעהיש בעיכער. צוזעמען 1500 איז צאל, זאלן איבער-געטראגן ווערן אויפן ערשות טאָק און דאס פריעץ ארט זאל אָפֿגעגעבן פאר די די יידישע בעיכער. אויסער דעם פאָדרערט זיך צו מאָכן קאטאלאגן פאר די ענגלייש און העברעהיש בעיכער. ס'אייז אויך ווערט צו דערמאָנעהן, איז די גרעסטע צאל ענגלייש בעיכער איז יודאיסטייך.

אין דער בביבליאטעך-גביעידע געפינט זיך א גרויסע צאל יידישע זשורבלן. זי זונגען נישט צווניגגעגעמען לויט די יאָרן און נישט אינגעע-בונדן. די יידישע טעגעלעכע און ווענטעלעכע פרעסע, וועלכע די "קדימה" אָבָּאנִירְט. ווערט וויניק געליעינטן. די יידישע באָפֿעלקערונג אין מעלבוּן וויסס וויניק דערפּון, איז איז דער "קדימה"-ביבליאטעך קאָן מען ליענען די יידישע פרעסע פון דער גאנצער וועלט.

אין באָרכִיכַט-יאָר לאָזט זיך מערקן, איז די צאל ליענען האלט איז פאלן. הײַנט צו טאג טוישן בעיכער איבער הונדערט מיטגלידער. די צאל געליעינטע בעיכער באָטראָפּט 2500. עס זעט זיך נישט פֿאָר, איז אָט דער צוישטאָנד זאל זיך פֿאָרבּעָסערן. ענדערונגגען קאנען קומען דעםאלט ווען עס וועט אָרגאניזֶרט ווערדן אָ ברײַטְקָמְפָּאנִיעָן דורך אָנָּאנִיסְרָן אָין דער יידיש-ענגליישער פרעסע, איז די "קדימה"-ביבליאטעך פארמאט אָ גרויסע צאל ענגלייש בעיכער אויף יידיש טעמעס (עס דארפּון געקויפּט ווערן מער). די מעלהונג דאָרֵך אָבּערגעגעבן ווערן דורך עטניישן ראָדְיאָה יעדע וואָך אָין דער "קדימה"-ביבליאטעך קאָן מען ליענען די יידישע פרעסע אָין ענגלייש, יידישע און אָנדערע שפּראָכוּן.

די בביבליאטעך-קאמיסע איז באָשטעגען פון די פֿאָלְגְּנְדִּיקָע פֿינְחָה פֿערזאָנָען: לובאָ גָּטָּאלִיבָּ, י. מ. לעוֹוִין, מ. טָאָפִּיאָל, צ. באָרְנְשְׁטִין אָון ווּ. יָאָבָּלָאנְסְּקִי.

אין די לעצטע וואָכוּן איז די בביבליאטעך געוווען אָפּן נארמאָל, קטש דער בביבליאטעך ערקי עקסלער אָין געוווען קראָאנְק. די בביבליאטעך נויטיקט זיך אָין אָ פֿאָקְמָאן וועלבּער זאל אָנְפּּרִין מיט אלע דריי אָפּטְיְלִינְגְּעָן — יִדִּיש, עֲנָגְלִישׁ, העברעהיש — בַּיּוֹ אַיצְטָה האָט דער בביבליאטעך ערקי זיך פֿאָרְנוּמָעָן בְּלוּוּז מיט דער יידישע אָפּטְיְלִוְנָגָן.

קאנגדע; די געטא-קעטערין וולדאָדַע מיד; פראָפָא ריכלִין פון ירושלים עס אוניווערטיט; ד"ר פערשטענדיק — וועגן משה העס; פרײַנד שמואָל רָאוּנְקָרָאנְץ, פֿאָרוּזִצְעָר פון ציוניסטיישן רָאָט — וועגן דער פֿאָלִיטִישׁער לאָגָע אין ישראָל; און פרײַנד יְצָחָק קָהָאָן — מיט פֿילְמָאַלִיקָע קָרוֹצָע. רָעְפָּעָרָאָטָן אוּפָּפְּרָאָרְאָשָׁע טָעַמָּעָס אָוּן אַיְנְדָּרוֹקָן פון זַיִן וּוּלְטֶרְדִּיזָּע.

די פרײַנד ד"ר פֿאָרְשְׁטָעָנְדִּיך, נָאָרְמָאָן רָאָטְפְּילִיד אָוּן שָׁמוֹאָל רָאוּן-קרָאנְץ הָאָבָּן גַּעֲנוּמָעָן אַנְטִילִיאָן אַסְּיְמָפְּאָזִים וּוּלְכָעֵר האָט אַפְּגָעְשְׁפִּיגָלֶט דָּרְיִי קָעְגָּנוּצְּלָעְכָּע צְזָגָנְגָּעָן צָוָּם עֲנֵן מִדִּינָּת יִשְׂרָאֵל. פרײַנד וּ. יְאָבָּלָאנְסִקיּ אַיִּז גַּעֲוָעָן פֿאָרְטְּרָעָטָן מִיט "זְכָרְנוֹת פון טְרָעְבְּלִינְקָעָ" אָוּן י. מ. לעוֹזִין — מִיט צָוְויּיּוּ פֿרָאָגְרָאָמָעָן וּוּגָן דִּי פֿאָרְשְׁנִיטְעָנָע יִדִּישׁ-סָאוּוּיטִישׁ שְׁרִיבְּרָעָר אָוּן אוּיךְ וּוּגָן דָּעָר נָאָצְּיָאָנְגָּלְעָר בְּאָדִיטְיוֹנָג פֿוֹן חָנוֹה אָוּן דָּעָר עַטְּשִׁיּוּ-מָאָרָא-ליַשְׁעָר בְּאָדִיטְיוֹנָג פֿוֹן דִּי יִמִּים נָוָאִים,

די אָרְטִיסְטִּין רָחֵל בעקָר מִיט אַהֲמָדָעָסְקָע פֿוֹן אַיְגָעָנָעָר פֿאָרְפָּא-סָוָג אָוּן אוּיךְ בְּרָכָה אַרְאָנְפְּעָלָד מִיט אִירָס אַבְּאָרְבָּעְטָוָג פֿוֹן בְּעָרְנָאָרָד שָׁאוּס "פֿיְגָמָאַלְיאָן".

אין די זָוְנִיקָן, אַנְגָּעָפְּרִיט פֿוֹן פֿרְײַנד יְאָשָׁא שָׁעָר, האָט מְעֻרְעָרָע מְאָל גַּעֲנוּמָעָן אַנְטִילִיאָן הָרָב חִיִּים גָּוּטוּנִיק אוּיךְ טָעַמָּעָס וּוּגָן דָּעָן בְּאָדִיטְיוֹנָג פֿוֹן דָּעָר יִדִּישׁרְךָ רָעְלִיגָּע אַיִּז יִדִּישׁן לְעָבָן, וּוּגָן מְשָׁפָּחָה-לְעָבָן, מִיט די קָאָמָּה-פְּלִיקָאָצִיעָס פֿוֹן דִּי לְעַצְּטָע דָּעְרָשִׁינְגָּעָן פֿוֹן חָתוֹנָה אָוּן גַּט אָוּן אוּיךְ וּוּגָן אלְגָעְמִינָע מְנוֹהָגִים.

פֿרָאָפָּרָאָמָּה. לְעַרְמָעָר אַיִּיף אַיְגָעָר פֿוֹן זַיִנְגָּע פֿילְצָאַלִיקָע טָעַמָּעָס וּוּגָן דָּעָר פֿילְפָּאָרְבִּיקִיט פֿוֹן יִדִּישׁן קָוְלְטוּר אָוּן גִּיסְטִיקָן לְעָבָן בְּיִיְדָה, דָּעָר א. ג. סִינְטָמוֹן אָוֹנְטָמוֹן נָאָמָעָן "דָּעָר רָעְגָּבוֹגָן". די פֿרְײַנד ב. וּוּגָעָר אָוּן שָׁמוֹאָל רָאוּנְקָרָאנְץ אוּיךְ דָּעָר טָעַמָּע: 80 יָאָר "בּוֹנְד", 80 יָאָר צִיּוֹנִים. פְּרוּאָצָאָזָבָלוֹד וּוּגָן דָּעָר טָעַטִּיקִיט פֿוֹן וּוִיצְּצָאָא אָוּן וּוּגָן עַלְיהָ. פְּרוּאָזְמָנָאָפְּנָקָן פֿרְוִוִּיזְדָּאָט. די פֿרְײַנד סָאָקָאָלָאָוִוִּיטָש אָוּן לוֹוִיטָאָן וּוּגָן יִדִּישׁ-גַּעְזָעְלָשָׁאָפְּטָלָעָכָע אָוּן אָסְדָּאָנְדָּרָע פֿרְאָבְּלָעָמָעָן.

עַס אַיִּז גַּעֲוָעָן אָזְנְטָעָרוֹוִוִּי מִיט די גָּאָסְט-אָרְטִיסְטִּין: זְשָׁעָנִי קָעְסָלָעָר אָוּן שָׁוֹרָאָ גְּרִינוֹהָוִיָּה אוּיךְ אָז אַרוּסְטְּרִיט פֿוֹן די יִשְׂרָאֵל-אָרְטִיסְטִּין שָׁמוֹאָל עַצְמָוָן אָוּן לְאָה שְׁלָאָנְגָּעָר. עַס זְעַנְעָן אוּיךְ לִיטְוֹרְגִּיָּע גַּעֲוָנְגָּעָן פֿוֹן אַרְיִנְגָּעָפְּלָאָכָּטָן הַוּמָאָרָעָס-קָעָכָע פֿוֹן שְׁמַעוֹן דּוֹשִׁיגָּאָן אָז לִיטְוֹרְגִּיָּע גַּעֲוָנְגָּעָן פֿוֹן מִישָּׁא אַלְעָקְסָאָגְדָּרָא-וּוִיטָש אָוּן אָסְדָּאָנְדָּרָע קִינְסְטָלְעָר. רָעְצִיטָאָטָאָרָן אָוּן זִינְגָּרָעָס. די וּוּאָוָנְטָש-קָאָנְצָעָרָטָן מִיט צְגָעָפְּאָסְטָע פְּלִיטָן הָאָבָּן גַּעֲשָׁאָפָּן אָז אַטְמָאָסְפָּעָר פֿוֹן הַיְמִישָׁ-קִיְּיט אָוּן זְעַנְעָן דָּעְרִיבָּעָר גַּעֲוָוָרָן אִיש אַיִּז רָאְדִּיאָ-פֿרָאָגְרָאָמָעָן אָוּן די זָוְנִיקָן.

עס זענען פאראיאיסגעזען אַ גאנצע רֵי אונטערנונגסונגגען, ווי אַ גורייסע אויף-פִּירונג, אָן אויסשטעלונג, אַ יובל-אַקָּדָמֵי עָן אַנדערע.
מיר שטייען אַין פֿאָרְבִּינְדָּוֹג מִיט אַיְנִיקָּעַ דָּרוֹזִישָׁעָרָן אָן אויסלאַנד
אָן דַּי פֿאָרְהָאַנְדְּלוֹנְגָּעָן דָּארְפָּן גָּאָר בְּקָרְבוֹן פֿאָרְעָנְדִּיקָּט וּוּרְן.
דעֶר טָעַטָּעָר-קָאַמִּיטָּעָט בָּאַשְׁטִיטָּס פָּוֹן דַּי פֿאָלְגָּנְדִּיקָּעַ פֿעַרְזָאַנְגָּעָן:
הָאַבְּעָרָמָּאָן, זִיְּדָעַנְבָּעָרָג, טִיגָּעָל, מִירְקִין, צָוקָעָר, צָעַפְרָאוֹו, שְׁמַעְרְלִיבָּג
אָן שָׂעָר.

די רָאְדִּיאָ-קָאַמִּיסִּיעָ

די טָעַטָּקִיט פָּוֹן בִּידְעַ יִדְיִישָׁע הַאלְבָּ-שְׁעהָדִיקָּע אַוִּידִיצִיעָס אַוִּיךְ רָאְדִּיאָ
3-איַיְעָ אָין לְעַצְמָוֹן יָאָר גַּעֲוֹזָן אַ פֿאָרְצְׁוּיְגָטָע אָן אַ פֿאָרְטִּיפְּטָע. דַּי
פֿרָאַגְּרָאַמְּעָן זענען גַּעֲוֹאָרָן צָוְגְּעַקְּלִיבָּן וּוּגָן אַלְץ וּוּסָס קָעָן פֿאָרְאִינְטְּרָעָסִירָן
אוֹנְדוֹזָעָרָע יִדְיִישָׁע צְוַהָּרָעָרָע. דַּי טָעַמָּעָס הַאָבָּן גַּעֲשָׁאָפָּן אַ פֿאָרְבִּיקָּוֹן קָאַלְיִיאָס-
קָאָפָּן הַיִּסְטָּאַרְיִישָׁע גַּעֲשָׁעָנִישָׁן פָּוֹן דָעָר גָּאָר אַלְטָעָר צִיְּמָה, וּיְ אַוִּיךְ פָּוֹן
דָעָם גַּעֲכָתָן, וּיְ — דַעְרַ הַיְּתָלְעָרָ-חַוְרָבָן, יוֹם-הַעַצְמָאות אָוֹן גָּאָר לְעַצְמָנָן 30
יאָרָן מִדְּינִיתָ-יִשְׂרָאֵל; אַוִּיךְ וּוּגָן אַנְדָעָרָע אַקְטוּעָלָע גַּעֲשָׁעָנִישָׁן וּוּלְכָעָן זענען
פֿאָרְגָּעָקְּמָעָן אָין יִדְיִישָׁוֹן לְעַבָּן דָא הֵי אָן אוֹיסְלָאָנדָה יִשְׂרָאֵל אַרְיִינְגָּעָרָעָכְּבָנָט.
אָין דַי אַוִּידִיצִיעָס הַאָבָּן גַּעֲנוּמָעָן אַנְטִילָּי אַ הַיְּשָׁע צָאָל פֿעַרְזָעָלְעָכְּבִּיקִיטָן
פָּוֹן הַגָּן יִשְׂבֹּב אָוֹן פָּוֹן אוֹיסְלָאָנדָה. דַי טָעַמָּעָס הַאָבָּן גַּעֲטָרָגָן אַ פֿאָרְשִׁידָנָאָר-
טִיקָּוֹן כָּרָאַקְטָעָרָ: נַאֲצִיאָנָאַלָּע, סָאַצְּיָאַלָּע, אַלְגָּעָמִין פֿאָלִיטִישָׁע, סְפַעְצִיעָל
וּוּגָן מִדְּינָתָ-יִשְׂרָאֵל, עַס הַאָבָּן זַיְדָן צָוִיָּת דּוֹרְכָגְעֻוָּרָפָן טָעַמָּעָס
וּוּגָן שְׁתִּיכְיָעָר, רַעֲלִיגְיָע אָוֹן טָרָאַדִּיצִיעָ. צָוִיָּשָׁן דַי גְּרוֹיזָע צָאָל אַנְטִילְלָעָן-
מַעַרְ הַאָבָּן זַיְדָן גַּעֲפָנוּן נַעֲמָעָן פָּוֹן גּוֹט בְּאַקְאַנְטָעָ פֿרָאַפְּסָאָרָן לְעַקְתָּאָרָן,
רַבְנִים, שְׁרִיְבָּרָעָס, אָוֹן אַוִּיךְ גַּעֲזָעָלְשָׁאַפְּטָלְעָכָע טָוָרָס פָּוֹן אַלְעָזְרָהָרָעָן.
עַס זענען אַוִּיךְ אַרְיוֹסְטָגְעַטְרָעָטָן גָּאָסְטָ-אַרְטִּיסְטָן אָוֹן זִינְגָּעָר, צָוִיָּשָׁן זַיְדָן
בְּאַרְיִמְטָעָ-טְרוֹפָעָ «אַנְחָנוֹ כָּאָן». אַוִּיךְ זענען אַרְיוֹסְטָגְעַטְרָעָטָן פְּרוֹיָעָן
וּוּלְכָעָן פֿאָרְגָּעָקְּמָעָן אַ בְּכָבְדִּיקָּע פֿאַזִּיצִיעָ אָין הַגָּן גַּעֲזָעָלְשָׁאַפְּטָלְעָכָע לְעַבָּן.

עַס זענען אַוִּיךְ פֿאָרְגָּעָקְּמָעָן רָאְדִּיאָ-סִימְפְּאָזִיּוּס אַוִּיךְ וּוּלְכָעָן עַס זענען
דִּיסְקוּטִירָט גַּעֲוֹאָרָן נַאֲצִיאָנָאַלָּע אָוֹן גַּעֲזָעָלְשָׁאַפְּטָלְעָךְ-פֿאָלִיטִישָׁע פֿרָאַבְּלָעָמָעָן.
בְּדָרְךְ כָּלְלָה: זענען דַי פֿרָאַבְּלָעָמָעָן גַּעֲוֹזָעָן אַדְוָרְכָגְעָפְּלָאָכָּטָן מִיטָּיְדִּישָׁע בִּיגְנוּנִים:
חַנוּנִים, פֿאָלָקָס-לִידָעָר, טִילָמָאָל אֲפִילָוּ מִיטָּאַגְּדִּיכָּטָן פָּוֹן בְּאַקְאַנְטָעָ פָּאַעָטָן.
פָּוֹן צִיְּמָה זַיְדָן אַוִּיךְ מִיטָּהָמָאַרְפּוֹלָע מַאֲגָנָאַלָּגָן אָוֹן אַוִּיךְ מִיטָּאַגְּדִּיכָּטָן דַי פֿאַפְּלָוָעָר
גַּעֲוֹאָרָעָנָע «וּוְאַונְטָשָׁ-קָאַנְצָעָרָטָן».

אַלְצָן צָוָאָמָעָן הַאָט גַּעֲגָבָן אָוֹן אַפְּשָׁפִיְגָּלְוָגָן פָּוֹן דָעָר קוּלְטָעָר-טָעַטִּיקִיט
אָין הַגָּן יִשְׂבֹּב — פָּוֹן דָעָר «קְדָמָה» אָוֹן נַאֲרָךְ אַנְדָעָרָע יִדְיִישָׁע אַינְסְטִּיטְוּצִיעָס,
וּוּסָס הַאָט גַּעֲשָׁאָפָּן אַ גַּעַפְּלִיל פָּוֹן אַנְגָּעָהָעָרִיקִיטִּים בִּיםְיִשְׂבֹּב, בֵּי דַי הַגָּעָ
תוֹשְׁבִּים.

אָין דַי פֿרִיְטִיקָה, אַנְגָּעָפְּרִיטִה דָרְךְ פֿרִיְינְדָה. רִינְגָּעָלְבָּלָום, זענען צָוִיָּשָׁן
אַנְדָעָרָע אַרְיוֹסְטָגְעַטְרָעָטָן פֿרָאָפָה. אַרְטוֹרָ לְעַרְמָעָר — וּוּגָן יִדְיִישָׁן לְעַבָּן אָין

סאקלסקי, ב. האניגמאן, ס. ברושטין, ה. באכראך, ס. ראבינגאויטש, חיים מאלטינסקי, רוטעלעס, מארק אליפאנט (אייבערזעצונג: מ. אלעקסאנדר), י. תאלוועי. הערשל לוסטיג, ק. געתלאער.

די ענגליישע אפטיילונג רעדאגירט דער ס. לייבורמן.

די "קדימה" קרייגט כסדר בריוו און וונדונגונג פון בייליאטעken און אינסטיטוציעס מען זאל זיי שיקן דעם זשורבל, וויל זיין אינחהאלט האט אַרְבָּעָהָרְפָּן גְּרוֹיסְן אִינְטְּרָעָס. מִיט דֻּעַם זְשׁוֹרְנָאֵל הָאָט די "קדימה" אַרְבָּעָהָרְפָּן גְּעַשְׁטָעָלָט אַוִּיסְטְּרָאַלְיָע אָוִיך דַּעַר יִדִּישְׂ-לִיטְּעָרְאִישָׂעָד מַאֲפָעָן.

מיר קרייגן צווגעשית מאנסוקרייפטן פון אויסלאנד, וועלכע מיר מווין ליידער אַפּוֹזָגָן צו פֿאַרְעָפְּנְטְּלְעָכָן צוֹלְבָּן מְאַנְגָּל אִין פָּגָנָן, ווֹאָס אַפְּאַרְגָּרָע-סְעַטָּעָר זְשׁוֹרְנָאֵל וּוֹאָלָט גַּעֲפָאַדְעָרָט.

כאמש דען מַאְרָאַלְיָשָׂעָר אַפְּרָוֶךְ וּוֹעֲגָן זְשׁוֹרְנָאֵל אִין אַ גּוֹתָעָר, הָאָבָן מִיר צו פֿאַרְצְּיִיכְּבָּעָגָן אַ קְּלִינְיָעָן אַ פֿאַרְאִינְטְּרָעְסְּרָוָן גּוֹ שְׂטִיצָן דֻּעַם זְשׁוֹרָן נָאָל — בְּלֹיוֹן 14 זְיִינְן אַנְגָּסָן אַוִּיךְ פִּיר נּוּמָעָן.

דעַר זְשׁוֹרְנָאֵל דְּעַרְשִׁינְטָן דְּעַגְּוֹלָעָר יִדְעַץ צוֹויִי הָדוֹשִׁים.

דעַר דָּוד חַעַרְמָאָן טַעַטָּעָר בַּיִּ דַּעַר "קדימה"

דאַס יָאָר 1978 אִין גּוֹעָעָן זְיִיָּר אַ שְׁוֹעָר אָוֹן אַיְבָּרְגָּעָלָדָן יָאָר. די "קדימה" האט במשך פונעם יָאָר אַרְאָפְּגָּעָרְבָּעָגָט אַ גָּאנְצָעָר וְיִ אַרְטִיסְטָן, זְינְגָּעָרָס, לעקְטָאָרָן, אָוֹן פֿאַרְעָנְדִּיקָט מִיט דֻּעַם גְּרוֹיסְן פֿאַלְקָס-אַנְסָאַמְּבָל "אַנְחָנוּ בָּאָן". אָזְׂוִי וּוֹי מִיטְגָּלְיָדָעָר פָּז טַעַטָּעָר זְעַנְעָן גּוֹעָעָן פֿאַרְגָּוּמָעָן אָיִן גּוֹ אַגְּנָצָעָר רְיִי אַוְנְטָעָרְנְמָוְגָּעָן בִּי פֿאַרְשִׁידְעָנָעָן טַעַבְנִישָׂעָר אַרְבָּעָטָן אָוֹן דַּעַר טַעַטָּעָר-זְאָל אִין גּוֹעָעָן אַפְּטָפָרְנוּמָעָן, האט דאַס אַלְיָזָר זְיִד אַפְּגָּעָרְפָּן אָוִיךְ דַּעַר טַעַטָּעָר-טַעַטִּיקִיָּת.

בלֹיוֹן מִיט צוֹויִי גָּאָסְט-אַרְטִיסְטָן אֵי דַּעַר טַעַטָּעָר גּוֹעָעָן דִּירָעָקְטָן פֿאַרְבּוֹנְדָן: מִיט לְאָה שְׁלָאָגְּגָר אָוֹן שְׁמוֹאָל עַצְמָוֹן. לְאָה — אַ פֿיְנָעָן פֿאַלְקָס-זְינְגָּעָרָין אָוֹן פֿאַיְקָעָ אַקְטִירִיסָעָ, אָוֹן שְׁמוֹאָל עַצְמָוֹן — אַ "הַבִּימָה"-אַקְטִיאָר אָוֹן אַ פֿאַקְעָר יְוָגָּגָר דְּרוֹזִיסְעָר.

אנגעהויבָן זְיִיעָרָע גָּאָסְט-שְׁפִּילָן הָאָבָן זְיִי מִיט אַ צוֹּוִי-פֿערְזָאַנִּיקָעָר פֿיעָס דַּעַר-הַאַרְטָאָגָס "דאַס הַיְּמָלְ-בָּעֵט" אָוֹן מִיטָן גָּאנְצָעָן אַנְסָאַמְּבָל הָאָט עַצְמָוֹן אַיְנוּרְעוֹזְשִׁיסְרָט שְׁלָוָם אַשְׁשָׁ קְלָאָסִישׁ וּוּרְקָס, "מַאְטָקָע גּוֹבָּ" אִין וּוּלְכָבָר עָר הָאָט גַּעַשְׁפִּילָט מַאְטָקָעָן אָוֹן לְאָה שְׁלָאָגְּגָר — מַעְרִין. עַס אִין גּוֹעָעָן אָנָוּפְּרִוּגָן מִיט סְפָּצְיָעָלָעָ דַּעַקְאָרְצִיזָעָס (פֿרְאִיְקְטִירְט דָּוֹרָךְ אַ גּוֹרוֹוִיטָשָׂ), אַדוּרְכָּגָעָלְפָלָאָטָן מִיט גּוֹזָאנָג אָוֹיךְ טָעָנָק. די פֿאַרְשָׁטְעָלָגָן אִין גַּעַשְׁפִּילָט גּוֹוָאָרָן 5 מְאָל, מִיט אַ פֿאַרְהָעָלְטָנִיסְמָעִסִּיק גְּרוֹיסְן דַּעַרְפָּאָלָג.

אִין מְשִׁין פָּנוּמָ אַרְגָּעָנְגָּעָן אַדוּרְכָּגָעָפְּרִירָט גּוֹוָאָרָן אַ רְיִי פֿאַמְּיִילְעָ-אוֹנוֹטָן, קְבָּלָת-פְּנִים אָוֹן גּוֹעַזְגָּעַנוֹגָעָן פָּאָר די גָּאָסְט-אַרְטִיסְטָן אָוֹן עַס זְעַנְעָן אַפְּגָּעָהָאָלָטָן גּוֹוָאָרָן אַ רְיִי קְאַמִּיטְעָ-זִיצְוָגָעָן.

צָוּם נִיעָם סְעַזְוָן טְרָעָט צָו דַּעַר טַעַטָּעָר-קָאַלְעָקְטִיוּ מִיט גָּאָר גְּרוֹיסָעָ פֿלְעָנָעָר, וּוּלְיָזְאָן אַ יּוֹבָל-יָאָר — 70 יָאָר יִדִּישְׂ טַעַטָּעָר אִין אַוִּיסְטְּרָאַלְיָע.

דאָס פֿאַרְגָּאנְגָּעָנָּעַ יַאֲרַהַת אַתְּ אַדִּינְגָּעָשְׁרִיבָּן אַ וּוֹיכְטִיקַּ קַאְפִּיטֵּל אַיִּן
דַּעַרְ גַּעַשְׂכִּטְעַ פֿוֹן יַיְדִּישָׁן וּוֹארְטַן, יַיְדִּישָׁ קַוְלְטוֹר אַזְּן יַיְדִּישָׁעַ לִיטְעָרָאָטוֹ:
דַּיְ שַׁוּעַדְיִישָׁ אַקְאַדְמִיעַ האַטְ צַוְעַטְיִילְטַ דַּיְ העַכְסְטַטַּ (נַאֲבָעַל) פֿרֻעְמִיעַ פֿאַר
לִיטְעָרָאָטוֹר פֿאָרָן יַאֲרַן 1978 דַעַם יַיְדִּישָׁן שְׁרִיבָּרָעַ אַזְּן בּוּלְעָטְרִיסְטַּ יַצְחָק
בָּאַשְׁעוּוּסְ-זַיְגָעָר. דַיְ רַאֲדִיאָ- אַזְּן טַעַלְעַוְיִזְעַ-סְטַאַצְיִיעַס אַיבָּרָעַ דַעַרְ גַּאֲרָעַ
וּוֹעלְטַ זַעַנְעַן אַיְנְשְׁטִימִיקַּ אַרוֹסִים מִיטַּ לַוְיִבְ-גַּעַזְעָנָגָעַן פֿאַר דַעַרְ יַיְדִּישָׁרַעַ
שְׁפָרָאַן אַזְּן לִיטְעָרָאָטוֹר.

אוֹיךְ בַּיְ אַונְדָּז אַזְּן לְאַנדְ האַטְ דַיְ דַּזְאַיקָּעַ גַּעַשְׂעַנְיִישַׁ — דַיְ אַגְּבָּרַ-
קַעַנְטַע חַשְׁבוֹתַ פֿאַר יַיְדִּישָׁ — אַרְוִיסְגָּעְרוֹפָן גְּרוֹסָס אַינְטְּרָעָרָסַ צַוְיִישָׁן דַעַם
אוֹיסְטְּרָאַלְשִׁין לִיְעַנְעַר עַולְמַ אַזְּן גַּאֲרַבְּ אַזְּן דַעַם יַיְדִּישָׁן יְשָׁוב אַזְּן
מַעַלְבָּרָן.

מִירַ זַעַנְעַן אוֹיךְ עַדְותַ אַזְּן דַיְ לַעַצְטַעַ יַאֲרַן פֿוֹן אַ שְׁטָאַרְקָעְרָעַרְ פֿאַרְ-
אַינְטְּרָעָרָסַיְרָוָגַן פֿוֹן יַיְגָעַ מַעַנְטָשַׁן פֿאַרְ יַיְדִּישָׁ לְשָׁוֹן אַזְּן יַיְדִּישָׁ לִיטְעָרָאָרִיְ-
שָׁעַ שַׁאַפְּגָעָן. דַיְ עַרְשְׁטַעַ זַיְגָגָן פֿוֹן וּוֹלְטַ-רָּאָטַ פֿאַרְ יַיְדִּישָׁ אַזְּן יְרוּשָׁלָםְ
הַאַטְ שָׁוֹן בָּאַקְוּמָעַן גְּרוֹסָן פֿוֹן אַ פֿאַרְשְׁטָאַרְקָטָעַרְ יַיְדִּישָׁ-טַעַטְיקִיטַ, סִיְ אַזְּן
דַיְ תְּפָצּוֹתַ, סִיְ אַזְּן מַדִּינָתְ-יִשְׂרָאֵל. אַלְסַ אַיְנְעַרְ פֿוֹן דַיְ פֿינְחָ-וּוִיצְעַ-פֿרָעַ-
זַיְעַנְטַן פֿוֹן וּוֹלְטַ-רָּאָטַ אַזְּן אַוִּיסְגָּוְוִוִּילַטַ גַּעַוְאָרָן דַעַרְ "קְדִימָהַ"-פֿרָעָוִיַּ-
דַעַנְטַבְּ. וּוֹינְגַרְ.

דַעַרְ יַיְדִּישָׁרַעַ רַאֲדִיאָ אַזְּן מַעַלְבָּרָן הַאַטְ פֿאַרְטָאַפְּלָטַ זַיִן צִיְיטַ אַזְּן דַיְ
פֿרָאַגְּרָאַמְעָן, אַנְגָּעָפִירֶטַ פֿרִיְיטִיקַ פֿוֹן פֿרִיְינְדַ פַּ. רַיְנְגָעְלְבָלְוָםַ, אַזְּן זַוְנְטִיקַ פֿוֹן
פֿרִיְינְדַ יַאֲשָׁא שְׁעַרְ שְׁטִיעָן אַוִּיךְ אַזְּן הַוְיכָן נִיוֹא אַזְּן הַאַבָּן אַגְּרִיסְטַן עַולְמַ
צְוָהָעָרָעַ.

דַעַרְ זַוְרָנָאַלְ "מַעַלְבָּרָנָעַרְ בּוּלְעָטָעַ"

דַעַרְ זַוְרָנָאַלְ עַקְוּזִיסְטִירֶטַ פֿוֹן דַעַצְעַמְבָּעַר 1975. בֵּין הַיִנְטַ זַעַנְעַן דַעַרְ-
שַׁיְגַנְעַן 16 נַוְמָעָן. דַעַרְ זַוְרָנָאַלְ דַעַרְשִׁינְטַ אַזְּן יַיְדִּישָׁ אַזְּן עַגְגְּלִישַׁ, כְּדַיְ
אַלְעַ וּזְאַסְ אַבָּן אַזְּן אַינְטְּרָעָרָסַ אַזְּן יַיְדִּישָׁ לְעַבְּן וְאַלְעַ אַזְּן אַיִם קַעְנְעַן מִיטַּ
אַזְּרָבְעַתָּן אַזְּן אוֹיךְ לִיְעַנְעַן. דַעַרְ עַגְגְּלִישַׁרְ שְׁמַעַן פֿוֹן זַוְרָנָאַלְ אַיִּזְ "מַעַלְבָּרָן
קְרָאַנְקָלְ".

דַיְ רַעַדְקִצְיַעַ בָּאַשְׁטִיטַ פֿוֹן פֿאַלְגְּנִידְקָעַ מִיטְגְּלִידְעַרְ פֿוֹן "קְדִימָהַ"-
קְאַמְּיִיטְעַטַּ: מַ. אַיְזְעַנְבָּודַ, יַ. אַרְבָּאָךְ, סַ. בּוּרְשְׁטִיןַ, יַ. מַ. לְעֻוּוִיןַ, פַּ. רַיְנְגָעַלְ-
בְּלוּםַ, אַדְמִינִיסְטְּרָאַצְיַעַ — וּ. יַאֲבָלָאנְסָקִיַּ. דַעַרְ הַיִנְטִיקָעַרְ בָּאַרְיכַּתְ נַעַמְתַ אַרְומַ 4 נַוְמָעָן (מַאיִ-דַעַצְעַמְבָּעַר 1978).
דַעַרְ זַוְרָנָאַלְ בָּאַהֲאנְדָלַטְ יַיְדִּישָׁ פֿרָאַבְּלָעְמָעַן אַזְּן אַזְּן אַרְומַ יִשְׂרָאֵל, אַזְּן
אַזְּן אוֹיסְטְּרָאַלְיעַ.

דַיְ אַלְגְּעַמְיִינְעַ צָלַ זַיִטַן פֿוֹן דַיְ 4 נַוְמָעָן הַאַטְ בָּאַטְרָאָפַן: יַיְדִּישָׁ — 114;
עַגְגְּלִישַׁ — 66; אַגְּנָנְסַ — 14.
אַזְּן דַיְ לַעַצְטַעַ פֿירַ נַוְמָעָן הַאַבָּן זַיִקְ בָּאַטְיִילִיקַטְ דַיְ פֿאַלְגְּנִידְקָעַ מִיטַּ-
אַרְבְּבָעָטָרַ: מַ. אַיְזְעַנְבָּודַ, דַיְמַ. פֿעַרְשְׁטַעְנְדִּיךְ, יַ. אַרְבָּאָךְ, יַ. מַ. לְעֻוּוִיןַ, גַּ.
שְׁאַיְאַקְ, אַסְיָה בָּאַרְיַ, יַ. קַהָּאָן, לְאַהַ זַיְלָבָעַרַ, דַיְעַ. נַאֲקָסַ, שְׁרָה גַּעַצְתָּ-
רְחִילַ בָּעַקְעָרַ, חִים גְּרָאָדַעַ, וּ. יַאֲבָלָאנְסָקִיַּ. שְׁבָעָנָטַ, לְוי שְׁאַלְיטַ, אַיִּזְ

די ארטיטיסטן ושעניע קעסלער אוון שורא גריינהויז האבן אדרוכגעפֿרַט
א רייז ארט-קאנצערטן אין דער "קדימה".

סוף מאי האבן די יישראָל-אַרטיטיסטן שמואָל עצמן אוון לאה שלאָנגער
באוות מעלבּוֹן מיט דער קָאמְעֵדִיעַ, דאס הימְלָבּעַט" אוון האבן געגעבען
דרַיַּי פָּאַרְשְׁטָעַלְגָּעָן. זַיְהַ אַבְּן אוּדַגְּהַאֲטַדְּרַיְיַזְּ וָאַרְטַּ-קָאנְצְּעַרְטַּן אַבְּ "עַס"
הַאַטְמַיְּן לְאַנְדְּ גַּעֲבּוֹרֶטְסְּטָאָגְּ" אוּן צוּוִיְיַיְקָאנְצְּעַרְטַּן אַיְן עַבְּרִיתַ.
מייט דעם דוד הערמאָן קָרִיַּתְהַאֲבָן זַיְהַ אַונְטָעַר דער רַעֲשִׁי פָּוֹן שְׁמוֹאָל
עַצְמָן גַּעַהְאַט 6 פָּאַרְשְׁטָעַלְגָּעָן פָּוֹן דער פִּיעָסָעַ "מַאְטָקָעַ גַּנְבַּ".

אין לוּפַט פָּוֹן יָאָר זַעַנְעָן אַיְן די זַאְלַן פָּוֹן דער "קדימה" פָּאַרְגְּעֻקְומָעַן
76 אַונְטָעַרְגָּעָן: צוּוִישָׂן זַיְהַ דָּאָרַףְ דָּעַרְמָאָנְטַן וָוָעָרַן דער אַוְנוֹת גַּעֲוַיְידַ-
מעַט דעם פָּאַלְקָסְ-פָּאַעַטְ מְרַדְכִּי גַּעֲבִירְטִיגְ אַוְנוֹת אַפְּצָזִיכְבָּעָן
40 יָאָר נַאְכַּד דער "קָרִישְׁטָאָלְגָּאָכְ".

מיר האבן זיך אויך מיט באָטְיַילִיקְטַן אַיְן דער אוּיסְשָׁטָעַלְגָּעָן גַּעֲוַיְידָמָעַט
דעם חַוְּרָבָן, וּוּלְכָעַ אַיְזַן פָּאַרְגְּעֻקְומָעַן אַיְן דער "קדימה".
צָוָם צוּוִיְטַן מָאָלַה האַבְּן מִיר אַדְרָכְגַּעְפִּירְטַן אַיְן דער "קדימה" אַ קְוָנְסָט
אוּיסְשָׁטָעַלְגָּעָן וּוּלְכָעַ אַיְזַן אַדְרָךְ מִיט אַסְדַּקְדָּפָלָגְ 37 קִינְסְטָלְעָרְ מִיט
160 עַקְסְפָּאָנְגָּטָן זַעַנְעָן פָּאַרְטְּרָעָטָן. עַס אַיְזַן גַּעֲוַעַן אַ גְּרוֹזָעַס צָאַל
בָּאוּכָּעַר אַוְנוֹן מִידְהַאֲבָן בְּדַעַה אַדְרָכְצְּפִירְן אַוּלְכָעַ אַוּיסְשָׁטָעַלְגָּעָן וּוּי
יעַרְלָעָכְ אַוְנוֹטָעַרְגָּעָן.

אַזְיַי וּוּי אַיְזַן די לעַצְטָעַ יָאָרַן, האַבְּן מִיר אוּיךְ היַיְיָאָר גַּעַגְעָבָן אַ מגָּ-
לְעַכְקִיטַן דעם הַיְגָן יִדְיָשָׂן עַולְמָן צַוְּעַן יִדְיָשָׂעַ פִּילְמָעַן אַיְן אַונְדוּעַר קִינְגָּ-
זָאַל. מִיר האַבְּן אוּיךְ אַרְאָגְעַבְּרָאָכְטַן אַ צָּאַל נִיעַ פִּילְמָעַן.
די "מעַלְבּוֹרְנָעַר בְּלַעַטְעָר" (איַן יִדְיָשָׂן אַוְנוֹן עַנְגְּלִישָׂ) האַבְּן גַּעֲקָרָאָגְן
אַ גְּרוֹזָעַס אַנוֹזָעַן אַ דָּאָנְקָ דַעַם וּשְׂוֹרָאָלָס פִּינְעָם נִיוֹאָ. עַרְ האַט אַרְוִיסְגָּעַרְפָּן
אִינְטָעַרְעָס צוּוִישָׂן עַנְגְּלִישָׂ-דָּעַדְנִיקָעַ יִנְגָּעַ מַעֲנְשָׁתָן.

דַעַר "הַזְּמִיר"-כָּאָר אַוְנוֹן דַעַר שָׁאַקְ-קְלוֹבְ זַעַנְעָן אַיְזַן לוּפַט פָּוֹן
גַּאנְגָּעָן מִיט זַיְעָרָעַ טַעַטְקִיטַן. די בְּבִילְיאָטְעָקְ הַאַטְפּוֹנְקִיצְיָאָנִירְטַן נַאָרְמָאָלְ.
דַעַר הַמְּשָׁךְ פָּוֹן דַעַר "קדימה" אַלְסְ יִדְיָשָׂעַ אַינְסְטִיטְוּצְיָאַזְיַיְן אַפְּהָעָן-
גַּיְקַ פָּוֹן אַונְדוּעַר פְּעָאִיקִיטַן צַוְּצִיצִין יִנְגָּעַ יִדְיָשָׂ-דָּעַדְנִיקָעַ מַעֲנְשָׁתָן צַוְּ
דַעַר אַקְטִיוּעָר אַרְבָּעַטְ. אַזְן מַעְלָבוֹרַן אַיְזַן פְּאָרָאָן אַבְּאַדְיִינְטְּנִידְקָעַ צָאַל פָּוֹן
יִדְיָשָׂ-דָּעַדְנִיקָעַ יִנְגָּעַ מַעֲנְשָׁתָן. אַיְיָן אַוְפָּעַן פָּוֹן בְּרַעְגָּעָן זַיְהַ אַדְרָ-
"קדימה" אַיְזַן צַוְּ שְׁטָאָרְקָן די מַוּוִיקָאַלִישָׂ יַגְגָּנְטָ-גְּרוּפָעַ "פְּלָאָמָעַן" אַוְן
אַקְטִיוּזִירָן דַעַם יַגְגָּנְטָ-טַעַטְאָטָרָ, וּוּלְכָעַרְ הַאַט אַגְּגָּהָוִיבָן צַוְּ אַרְבָּעַטְ.

mir גַּלְיְבָן, אַזְן דַעַר פָּאַרְבְּרִיטִיטָרָן די טַעַטְקִיטַן צוּוִישָׂן דַעַם יַגְגָּנְטָ
דָּוָר וּוּטָ אַונְדוֹן גַּעַלְיְגָעָן צַוְּצִיצִין אַ גַּרְעַסְעָרָעָ גְּרוּפָעַ יַגְגָּנְטָ מַעֲנְשָׁתָן צַוְּ
דַעַר אַרְבָּעַטְ אַזְן אַנְפִּירְוָנָגְ פָּוֹן דַעַר "קדימה".

בְּמִשְׁךְ דַעַם בָּאַרְיכְּטַ-יָּאָר זַעַנְעָן פָּאַרְגְּעֻקְומָעַן אַ דָּיְיַיְקָעַ גַּעַשְׁעַעַ-
נִישָׂן אַיְזַן דַעַר יִדְיָשָׂר וּוּלְטַ.

צָוָם עַרְשָׁטָן מָאָל זַיְטַ דַעַר אַנְטְּשִׁטְיָאָוָגְ פָּוֹן מִדְיָבָטְ-יִשְׂרָאָל הַאַטְ די
וּוּלְטַ גַּעַלְיְבָטַ, אַזְן שְׁלָוָם צוּוִישָׂן יִשְׂרָאָל אַזְן עַגְיָפָטַן אַזְן אַפְּרָאָגְ פָּוֹן
דַעַר גַּאֲרָעַנְטָעָר צַוקְנָפְטַ. לְאַמְרֵרְ הַאָפָּן, אַזְן הַיְיָיְרָ וּוּטָ דַעַר שְׁלָוָם וּוּרָן
רַעַלְזִירָטַ.

באריכט פארן 66-טן מעטיקיימ-יאר

דער בארכט פארן יאָר 1978, פון דער ארבעט פון "קדימה"-קאמיטעט, נעמַט אָרוּם אַ צִיִּת-אֲפְשָׁנִית פון פֿרָאָדוֹקְטִיוּועֶר אָזָן דערפֿאָלְגְּרִיכֶעֶר אָרְבָּעָט אוּיף אָלָע גַּעֲבִיטָן פון אָונְדוּעָר טַעַטִּיקִיט. מֵיר האָבָן דעם יאָר אוּיסְגָּע-ברִיטְעָרט אָונְדוּעָר אָרְבָּעָט אַין אַ רַּי נִיעַ רִיכְטוֹגָעָן.

צָוָם עֲרַשְׁתָּן מֵאָבָן מֵיר אַין יָאָר 1978 אַדוֹרְכְּגַעְפִּירֶט אַין מַעְלָבוֹרֶן אַ גְּרוּיסָן קוֹלְטָוָר-פֿעַסְטִּיוֹאָל אַין דַּי רַּאֲמָעָן פון דעם אַלְגְּעָמִינְגָּעָם "מוֹמְבָּאָ" פֿעַסְטִּיוֹאָל. אַ מַּאֲסָן עוֹלָם אַיְזָן גַּעֲקֻומָּן הָעָרָן דַּאֲסָם יִידְישָׁע לְהָ, וַעֲזָן יִידְישָׁע טַעַטְנִיאָן, אַוְיסְגַּעְפִּירֶט פון פֿאָרְשִׁידְעָן יְוָגְנָט-גְּרוֹפָעָס אַין סָאלִיסְטָן, אָזָן גַּעַשְׁעָפָט נַחַת. דַּאֲסָם אַיְזָן גַּעַוּעָן דער אָנוּהָבָּי פון רַעֲגָלְעָרָע פֿאָלְקָס-פֿעַסְטִּיוֹאָל, וְוָאָס מֵיר האָבָן בְּדִעה אַיְנְצּוּפִּירֶן פָּאָר דעם יִידְישָׁן עוֹלָם אַין מַעְלָבוֹרֶן.

בְּמַשְׂךְ דַּעַם יָאָר זַעַנְעָן מֵיר אַנְגָּגָאנְגָּעָן מִיט אָונְדוּעָר נַאֲרָמָלָעֶר קוֹלָ-טוֹר-אָרְבָּעָט. מֵיר האָבָן, וַיְיַזְוִינְגָּלְעָה, אַרְאָפְגְּעָבְרָאָכֶט גַּעַסְט פון אַוִּיט-לְאָנָּה, וּוּלְכָעָה האָבָן מִיט זַיְעָר טַלְאָנָּט אַזְּן פֿאָקִיְּתָן אַוִּיךְ פֿאָרְשִׁידְעָן גַּעַבְנִיט בְּאַרְיכְּכָעָרט דַּאֲסָם קוֹלְטָוָר-לְעָבָן פון יִידְישָׁן מַעְלָבוֹרֶן. אַזְּוִי האָבָן מֵיר גַּעַנְמָעָן אַוִּיךְ זַיְדָקָע אַוְיסְגַּאְבָּעָע פון אַרְאָפְגְּרָעָנְגָּעָן פון יִשְׂרָאֵל דַּעַם יִידְישָׁן פֿאָלְקָס-אַגְּנָסָאָמָּבָּל "אָנְחָנוּ כָּאָן", אַ גְּרוֹפָעָן 100 אַרְטִיסְטָן. מַזְוִיקָּעָר אָזָן זַיְגָעָר וּוּלְכָעָה שְׁפִילְן אַין יִידְישָׁן אַזְּן הָאָבָן שְׁוִין בְּאַוְכָט דַּי פֿאָרְאַיְינְקָטָע שְׁטָاطָה, קָאנְגָּאָדָע. מַעְקִיסְקָע אַזְּן אַנְדָּרָעָר יִידְישָׁע יְשָׁוּבָמִים, אָזָן זַעַנְעָן גַּעַקְמָעָן פֿאָרְאַזְוִין דַּאֲסָם יִידְישָׁע לְשָׁוֹן צּוּוּשָׁן דַּי בְּרִיטָעָמָן אַזְּן זַעַנְעָן גַּעַבְנִיטָן צּוּגְגָעָבָן חִשְׁבָּוֹת דער "קדימה". דער דערפֿאָל גַּעַוּעָן פון "אָנְחָנוּ כָּאָן" אַין גַּעַוּעָן אַ דָּעָרְגִּירְיכָּוָנָּג אַוִּיךְ יַעֲדָן גַּעַבְנִיט אַזְּן מַעַן זַיְדָקָען דַּעַרְמִיטָן.

צְוֹאָמָעָן מִיט דער שְׁלוֹם עַלְיכָם טַאָגְשָׁוָל האָבָן מֵיר אַרְאָפְגְּעָבְרָאָכֶט (צָוָם צְוִיטָן מַאְלָ) דַּעַט פֿרָאָפָעָסָאָר אַרְטָרוֹ לְעַרְמָעָר פון מַאֲנְטָרְעָאָל. כְּדַי צַוְּבָּן אַ צִּיקְלָה רַעֲפָרָאָטָן אַין דער "קדימה" וּוּגָּעָן יִידְישָׁע פֿרָאָבְלָעָמָעָן יִידְישָׁע לִיטְעָרָאָטוֹר אַזְּן עַקְנָגָמָעָיָה. בְּמַשְׂךְ פון דְּרִיְּ-וּוָאָקִיכָּן בָּאוֹזָדָהָט פֿרָאָפָעָסָאָר לְעַרְמָעָר אַרְיִינְגְּבָרָאָכֶט אַזְּן אַפְּרִירְשָׁוֹגָן אַזְּן הִיגָּן יִידְישָׁן לְעָבָן. פֿרָאָפָעָסָאָר לְעַרְמָעָר הָאָט אַזְּיךְ אַקְטָיוֹן גַּעַהְאָלָפָן דַּעַט אַפְּיָיל פון דער שְׁלוֹם עַלְיכָם טַאָגְשָׁוָל; עַד אַין אַרְיִיסְגָּעָטְרָעָטָן אַזְּיךְ דַי אַפְּיָיל-אָוֹנָטָן אַזְּיךְ אַזְּיךְ גַּעַרְעָדָט פָּאָר אַ רַּי אַנְדָּרָעָר אַיְנְסִיטְוֹצִיעָס אַזְּן יְוָגְנָט-גְּרוֹפָן.

די גַּעַטְאָ-קַעְמְפָעָרִין וּוּלְאָדָקָע מִיד (פון נְיוּ-יָאָרָק) אַין גַּעַוּעָן דַי גַּאֲסָט-רַעֲדָגְנָרִין אוּיף דער אַקְאָדָעָמִיעָ גַּעַוּדָמָעָט דַּעַט וּוּאָרְשָׁעוּר גַּעַטְאָ-אוּיפָ-שְׁטָאנָד. זַי הָאָט אַזְּיךְ גַּעַהְאָט אַ רַעֲפָרָאָט אַין דער "קדימה" אַזְּן גַּעַרְעָדָט פָּאָר אַ רַּי יִידְישָׁע אַרְגָּאַנְיָזְאַצְּיָעָס אַזְּן אַיְנְסִיטְוֹצִיעָס: לְמַשְׂלָחָ פָּאָר דַי קִינְ-דַּעַר פון דער הַרְ-הַצְּפִים שְׁוֹלָ, פָּאָר דַי קַאָצְעָטְלָעָר אַזְּן אַנְדָּרָעָר. וּוּלְאָדָקָע מִיד אַזְּיךְ אַרְאָפְגְּעָבְרָאָכֶט גַּעַוּרָן פון דער "קדימה", צְוֹאָמָעָן מִיט דַי "בָּאָרְדָּ אַפְּ דַעְפִּוּטִיס" אַזְּן אַנְדָּרָעָר אַרְגָּאַנְיָזְאַצְּיָעָס.

די קָאַמִּיסִיעַ

רעדאָקצְיַע-קָאַלְעֶנְיַע:

- מ. אַיְזָעֲנְבּוֹד — פָּאַרְזִיצְעַר
 ג. אַרְבָּאָךְ
 י. מ. לְעוֹוִין
 ס. בּוֹרְשְׁטִין
 פ. רִינְגְּעַלְבּוֹלִים
 ד"ר ס. לִיבְרַמְאָגּ, רעדאָקְטָאָר
 עֲנְגָלִישׁ טִילִיל

ראָדִיאָ-קָאַמִּיסִיעַ:

- י. מ. לְעוֹוִין — פָּאַרְזִיצְעַר
 י. שֵׁעָר — רַעַנְגְּנֵר אָוּן
 אַרְגָּאַנְיוֹאַטָּאָר פֿוֹן אַוִּידִיצְיַע
 פ. רִינְגְּעַלְבּוֹלִים — רַעַנְגְּנֵר אָוּן
 אַרְגָּאַנְיוֹאַטָּאָר פֿוֹן אַוִּידִיצְיַע

- ג. שֵׁעָר — פָּאַרְזִיצְעַר
 י. מ. לְעוֹוִין
 י. קָאַהָאוּן
 ה. לְעוֹוִיטְאָךְ
 פ. רִינְגְּעַלְבּוֹלִים
 ס. בּוֹרְשְׁטִין
 ז. בְּרָאָן
 ק. גַּעַטְלָעֶר
 א. בָּאַכְּרָאָךְ
 ד. בּוֹרְשְׁטִין
 ה. נּוֹסְבּוֹיִם
 מ. אַיְזָעֲנְבּוֹד
 ש. גַּאַלְדְּשָׁטִין

בִּיבְּלִיאַטְּעָק-קָאַמִּיסִיעַ:

- י. קָאַהָאוּן
 ה. בּוֹרְשְׁטִין
 מ. אַיְזָעֲנְבּוֹד
 ק. גַּעַטְלָעֶר
 ה. נּוֹסְבּוֹיִם
 פ. קְרִישְׁטָאָל

- ו. יַאֲבָלָאנְסִיקִי — פָּאַרְזִיצְעַר
 י. מ. לְעוֹוִין
 י. אַרְבָּאָךְ
 לו. גַּאַטְלִיבְּ
 מ. טָאַפִּיאָל
 מ. דָּאַבְּיָנוֹאַוִּיטְשִׁיךְ

קָאַנְטָרָאָל-קָאַמִּיסִיעַ:

וּוִירְטְּשָׁאָפְּט-קָאַמִּיסִיעַ:

- ה. רָאַזְעֲנְבוֹיִם — פָּאַרְזִיצְעַר
 ר. לְעוֹוִיטְאָךְ
 מ. דָּאַבְּיָנוֹאַוִּיטְשִׁיךְ
 ר. בּוֹטְלִינְסִיקִי
 מ. טָאַפִּיאָל
 וו. יַאֲבָלָאנְסִיקִי

- ח. בְּרָאָן — פָּאַרְזִיצְעַר

- י. שֵׁעָר
 י. אַרְבָּאָךְ
 ה. רָאַזְעֲנְבוֹיִם
 ר. בּוֹטְלִינְסִיקִי

פִּינְאָנָס-קָאַמִּיסִיעַ:

- פ. קְרִישְׁטָאָל — פָּאַרְזִיצְעַר
 ה. רָאַזְעֲנְבוֹיִם
 ר. בּוֹטְלִינְסִיקִי
 מ. דָּאַבְּיָנוֹאַוִּיטְשִׁיךְ
 צ. בָּאַרְנְשְׁטִין

יִדְיֹוּשׁ עַר קְזָלֶטֶן דְּצָעֵנֶט עַר
אוֹן נַאֲצִיאָנָאַלָּע בִּיבְּלִיאָטֶק "קְרִימָה"
איָן מַעְלִכְרוֹן

אַמְּטִין אַיָּן יָאָר 1978

מר. ב. ווינגר — פרעוזידענט.
מר. ש. גָּאַלְדְּשָׁטִין — גַּעוּעוּזְעַנְגָּר פרעוזידענט.
מר. י. אַהֲבָאָן — וַיְצַעַּפְרָעָזְעַדְעַנְטָן.
מר. י. מ. לְעוּוִין — וַיְצַעַּפְרָעָזְעַדְעַנְטָן.
מר. פ. רִינְגְּעַלְבָּלוּם — עַרְזָעַסְעַרְעַטָּאָר.
מר. פ. קְרִישְׂטָאָל — עַרְזָעַסְיָרָרָר.
מרם. ה. רָאַזְעַנְבָּוִים — גַּעַהְלָף פָּוּן עַרְזָעַסְיָרָר.
מר. י. שָׁעָר, דּוֹשִׁי-פִּי — פָּאַרְזִיכְעָר פָּוּן דָּעָר קוֹלְטוֹר-קָאַמִּיסִיעַ.
מר. מ. אַיְזָעַנְבָּוד — פָּאַרְזִיכְעָר פָּוּן רַעַדְקִיעַ-קָאַלְעָגִיעַ.
מר. וו. יַאֲבָלָאָנְסָקִי — פָּאַרְזִיכְעָר פָּוּן דָּעָר בִּיבְּלִיאָטֶק-קָאַמִּיסִיעַ.
מר. ח. בְּרָאָן — פָּאַרְזִיכְעָר פָּוּן דָּעָר רַעַוְוִידִיר-קָאַמִּיסִיעַ.

מר. ק. גַּעַטְלָעָר	מר. א. בָּאַפְרָאָן
מרם. ר. בּוֹטְלִינְסָקִי	מר. ר. וּוְאַלְסָקִי
מרָא. ס. בּוֹרְשָׁטִין	מר. מ. טָאַפְּיָאל
מר. צ. בָּאַרְעַנְשָׁטִין	מר. ר. לְעוּוּוִיטָא
מר. ל. גַּאֲטָלִיב	מר. מ. רַאֲבִינָאָוּוִיטָשׁ
עַרְ-אַדוֹאָקָאָט — ש. וּוְאַלְסָקִי, לְבָב.	
סֻעְקָרְעַטָּאָר — מָרָם. י. וּוְאַרְשָׁאָוּסָקִי.	
בִּיבְּלִיאָטֶקָּאָר — מָר. י. קַעְסָלָעָר	
פָּאַרְוּוּאַלְטָעָר — מָר. ש. טִיגְעָל.	

מעלدونגען

דער "הזמיר"-כאר האט זייןע פראבעס יעדן דינסטיק 8 אונט
אין קאמונאל-זאל, טורעך סיבאגאגע,
נייע מיטגילדער ווערן גערן אויפגענומען.

לייענט און אבאנירט די
„מעלבוּרנער בלעטער“
אבאנאמענט-פריז — 6 דאלאָר אַיאָר

יידישע רַאֲדִיאָ-אוֹדִיצְיָעָס אַוִּיף 3 אַיִּיעָ (כוֹאַלְיָע 1122):
אנטיק, 10.30 ביז 11 פרי — יאָשָׁא שָׂעָר — מוזיק, וואונטש-קאנצערטן
און הומאָר.

מאָנטיק, 5.30 ביז 6 אונט — יוגנט-פראגראם, יידישע לידער
און יידיש לעקציע.

מייטוואָך, 11.00 ביז 11.30 פרי — אוֹדִיצְיָע פָּאָר שָׂוָּלֵן אָון
קינדערגערטנער.

פרײַטיך, 4.30 ביז 5.00 נאָכְמִיטָאָג — פֿינְיָע רִינְגְּעַלְבָּלוּם — פָּאָלִיטִישׁ
און קוֹלְטוֹר-ניִיעָס, אִינְטְּרוֹדוֹיוּעָן אָון מוזיק.

תקון טעות

אין דעם קאָסֶע-בָּאַרְיכֶּט אַין יִדְיָשָׁן (זַיִת 18,
יִדְיָשׁ) דָּאָרֶפֶת די שׂוֹרָה:
לוֹפְטְ-קִילְוָנָג אַין טַעַטָּעָר זַיִן — \$7545

וַיְדִישָׁעֶר קֹלְטוֹרֶץ עַנְטָעֶר אוֹנוֹ נַאצְיאָנָאַלָּע בִּיבְּלִיאָטָעֶס „קָדִימָה“

געגרינידעט דעם 26-טן דעצעטבער, 1911.

9 גַּאֲרְדָּאָז סְטְרִיט, עַלְסְטָעַרְגּוֹויִם
7 סְעַלְוּוֹיִן סְטְרִיט, עַלְסְטָעַרְגּוֹויִם

76-טָעֵר טַעַטְיקִיט-בָּאַרְיכָּת

פָּאָרֶן יָאָר 1978

אָן

קָאַסְעָה-בָּאַרְיכָּת

פָּאָרֶן דָּעֵר צִיּוֹת

פָּוּן 1-טָן יָאָנוֹאָר 1978 בֵּין 31-טָן דַּעַצְעַטְבָּעָר 1978